

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ జూలై నెల 3-వ తేది మంగళవారము

No 80

నంపుటము ౧౦

ఈ ధీ రో ద్ధా రి వా మ స ం వ త్స ర ము, నిజ శ్రేష్ఠమూల బహుళ పంచమి గి.

సంచిక ౮౦

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

మనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతియు, అమృతాంజనము అమృతశబ్దమూదినిగల మూలమౌనముగా, పలుమందులవలన మోసముగలుగును. కుచభాషచీటిని చూచికోనిన మోసముగలుగుదులమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతివలన జేకమునందంతటను కొనివేసి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 శంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ది డక్కన్ మిల్లు స్టోర్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(1913 సం॥ యండిజ్డ్ కంపెనీ అక్టోబర్ 31 వ తేదీ వరకు చేయబడినది.)

మూలధనము రు 3,00,000 మూడులక్షలరూపాయలు

భాగము 1 కి రూ 100 వంతున 3000 భాగములు

సామ్యుతియు సెక్కుసారి చెల్లించ వవసరములేదు

అప్లికేషన్ రు 20/-లును, అల్లాబుమెంటు అయిన పిమ్మట రు 20/-లును, మిగతా రు 60/-లు నెల 1-కి రు 20/-లు చొప్పున కి వాయిదాలతో చెల్లించవలెను.

(1) సహకారకర్తల జమీందారులు, గొప్ప భూమిలిగిన మిల్లు యజమానులు డైరెక్టరులుగానూ మిల్లు ముగా మిల్లులవారికిని యింకా లక్షమనూడే పరపమైన ధరలతో (6% ప్రమేయ సామాన్యము కష్టము చేయకుండు యీ కంపెనీని స్థాపించిరి. ఒకసారి సామాన్యము చెప్పించిన నిజము తెలియగలదు.

(2) బండరు, గుడివాడ, లెజవాడ, దగ్గిరాల, ఏలూరు, తాడేపల్లి గూడెము, విడుదలతో కరైరా గ్రామములలోని అనేక రయినుమిల్లులవా రయి షేరుహోల్డర్లుగా చేరియున్నారు. కంపెనీపని 1923 సంవత్సరము మార్చి నెల నుండి ప్రారంభించబడినది. భాగస్వాములకు కదితరులకును రయినుమిల్లు సామాన్యము విరివిగా కష్టము చేయించునాదు.

(3) మిల్లులకు తరచుగా కావలసిన బెల్టింగు-ఎమిరి సిమెంటు-పాల్కు-జలెడరేకులు-ఎలి వేటరు బోల్టులు-బెల్టు బోల్టులు-పాప్టింగులు-పుల్లలు-సాల్పురు-వాటిస్సేరు పార్టు-లూబ్రికేటింగు ఆయిల్లు, ప్యాకింగు రోప్పు వైపులు వాటి ఫిట్టింగు యింకా యితర చిల్లరసామాన్యము ఎల్ల వూరు స్థాకులో సిద్ధముగా నుండును. అగ్గరుయిచ్చిన తక్షణము కోరినసామాన్యము ఎట్టి అలభ్య మును లేకుండగనే పంపబడును.

(4) కంపెనీని గురించి వివరములు తెలియగోరువారు చాటాదార్లుగా చేరగోరువారున్న, మిల్లు సామాన్యము కోరినవివరములు యిదిగుర చిరసామాన్య ప్రాసిన దివ్యులగు.

మేనేజరు డైరెక్టరు,

ది డక్కన్ మిల్లు స్టోర్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, బెజవాడ.

ఉపనయన, వివాహ సమయములందు మా ప్రదర్శనగదులకు ఒకధపాదయచేయుదు

చిత్ర విచిత్రపు పూజలుగల సీమవెండి పంచపాత్రలు, ఉద్గరణలు, లోటాలు, తేట్టలు, కంచములు, గిన్నెలు, సాదారకములను అమృత మునకు సిద్ధముగా నున్నవి. సవరము బంగారుకు సీమవెండికి పూచి విచ్చెదము.

ఉమిడిరామయ్య శెట్టి

గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ

25 చైనాబారురోడ్డు, మదరాసు.

హిందీ ప్రచారక్

(సంపాదకుడు-హృషీ కేశవర్మ)

ఈ హిందీపత్రిక ఏనుమాసమునూ ఒకసారి ప్రచురించబడును. ఏమాత్రము కి సంవత్సరావధానము కలవాడైన ఈ వార్తాపత్రికకల్ల కమంక తామహిందీభాషాభివృద్ధి కేసుగలది. ఇందులో మనోరంజక మనవ్యాసములు, చిన్న చిన్న మందిఃభాష, జీవనచరిత్రములు, కుంభావధానము, వివేక వార్తలు జాతీయప్రశ్నలు కొన్ని మంచి వ్యాసములకు లేదు గు అర్థమూడనుండును క ఎంతవరకునా కి రూపాయలు మాత్రము మా కార్యాలయ మునంద. రాష్ట్రభాషాభివృద్ధి మొదలగు హిందీపుస్తకములు, జాద బొతుకును, క్యాట్ లాగు ఉచితము.

మేనేజరు

హిందీప్రచార కార్యాలయం

క్రీష్టికేసు, కరైరా.

అనేకమంది వండితులు మెప్పుగన్నట్టి

భక్తిరస ప్రధాన మగు

సూతననాటక రాజము నెల రు 1-0-0

తులసిదాసు

గ్రంథకర్త

కోడలి సత్యనారాయణరావుగారు

కలమువారు హనుమంత్ విలాస్, శేరివారపు

శేట్టి, కృష్ణాజిల్లా ఆదివ్రాతరెం.

హిందీ-తెలుగు

బాలశిక్ష 0-6-0

మొదటి వాచకం 0-6-

హిందీ ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ ౧-౦-౦

తెనుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుట

వీలయిన సులభశైలిని వ్రాయబడినది

తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము

అంధ్రపత్రిక కార్యాలయము,

7, తుమ్మశెట్టివీధి, మద్రాసు

సంతోషాగ్రహణమునకును, వివిధ రాష్ట్రముల హక్కులకు
సంరక్షించు నిష్ఠయును గావించబడవలెను.
ఈలోపున అమెరికా ప్రభుత్వ నిర్ణయముయొక్క ఆధికారము
కు కరిగించుటకై కొన్ని (చిటిపు నాణెలు మద్యముగని అమెరి
కను రేవులలోని కేగ నిచ్చుట నొనరిక) ప్రభుత్వము గారు
వానిలో వైద్యమునకు కలసిపరిశీలన కుంచి మిగిలిన మద్యము
సంతయు కముద్రముతో పారబోయించిరి. అసంతోషము చిటిపు
నాణెలలోను (ఫ్రాంచి నాణెలలోను నీలు కేగుబడిన సీపాలలో
మద్యము అమెరికా రేవులకు కొనిపోయెడిది. కాని అమెరి
కను ప్రభుత్వమువారు నీళ్లును కూడ బ్రద్దులకొట్టి నాణెలలోని
మద్యములో వైద్యమునకు కావలసినంత యుంచి మిగిలినదానిని
కముద్రమున పారబోయించిరి. వరాకు వ్యాధిగ్రామీణుల ప్రకా
రము వరాను నానికుల మద్యమునుకల మిచ్చెకొనుట వేరమగు
చున్నది. కావున నీవిషయమున అమెరికా వరాకు ప్రభుత్వముల
మద్య కొంతగంధము జరుగవచ్చును.

చూడు విధించిన కరిమాబాదుషా మూస్తాఫా మేము తెలు
 త్తలా నన్ను పుదుమహాసలములను దున్ని తెలులు వేసేయుంచు
 తారాలను ప్రశ్నించు ప్రజల కుపశేషించి, ప్రజలవారు కరుణా
 తూపరస్యాభావికనుగు స్వాధీనభాగమును నైకి దీక్షటానికి
 ప్రభుత్వముంచెను. కాని ఇస్లామీయమును సఫలమగుకాలము
 దాటిపోయినయో, దేశముంతాతమ నాశయేమో తమగౌరవమో
 మా దానికినిజాయేమో భాగు గాగ్రహించుట స్థితికివచ్చిరినియు
 సేవాధికారి డెలివోనాలబాషోవుట చాలాదినా కరము జాతీయ
 సత్యాశోధ్యమమున కేరి తెలులుకు వెళ్లు లోతను కొంతను తమ
 భాగ్యముగౌరవను మాత్రముగట్టియ్యుచుంటినినియు ఇతరులకొ
 రకుజకుట లేననియుచాకి డెలియని. చాటుగిలట్లుకుట తమకే
 అరహానిరమనియు వారుగూడా తమతోచెచ్చువారననియు త
 ముగంటె ఎక్కువగిచ్చుచుల ననుభవించుటను కిచ్చుచుయ్యి వా రీ
 తుమద్దమమునకు కచ్చిరినినినా చాకి డెలియని.

అపి. వి. బ్రా. కార్తీక గాన. చిరంజీవులలోకి వచ్చి ట్టి
నా. అనాను వివేకమును చేరుటై తాళలను వదలమును విభిగ
నయ్యెడిది కల పగులును పోయింపవలెనని. పదే పేటిని బిలు

బ్రిటిషువార్గ మెంటులో ఆమెరికా ప్రభుత్వము వారు
బ్రిటిషువాళలలోని సీట్లు బద్దలు కొట్టు విమయమున
బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారల జోక్యము కల్పించుకొనలేదను
ప్రశ్నయనకు జవాబొసగును నిష్పర్వవ్రతులు కల యాదలు
కలిపించి యట్టికీర్తులను సాధించును చేసికొనట కన్నిప్రభు
త్వములకు నిధికారము కలదని ప్రధానియగు బార్న్లీయగారు
తెలిపిరి. నేటిపత్రికలో లాయడవార్తగారు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము
వారివిషయమున జోక్యము కల్పించుకొనవగదనియు, ఆమెరికా
ప్రభుత్వమువారు సంపూర్ణమధ్యఃపేథ విషయమున పనుచున్న
క్రమము గమనించువారికి తోడుపడి సానుభూతి కనుపరచుట
సమంజసమనవశముకలట్లు తెలియుచున్నది బ్రిటిషువారి సహాయము
లేనిదే పరాగువారి విషయమున ఆమెరికాతో సంఘర్షణము
కావించి సాహసించరు. కాత్రుక ఫుస్సిఫుల్ట్ బాస్కెట్ గారితే
ప్రారంభించబడిన మద్యనిషేధోద్యమ మమెరికా సంయుక్త
రాష్ట్రములలో ప్రభుత్వమువారి సహాయముకలన నవిచ్చిన్నము
గ సాగకలదని తోచుచున్నది. కానియద్యమకలన గాఢవివృద్ధి
జేసికొనకూచుచున్న ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కింకను జ్ఞానోద
యమగుచున్న నూచకము కనిపింతున్నది. మద్యవిక్రయముకలన
ప్రభుత్వమువారి సేఃభాగీతియకలుబముల దురస్థము కాక
భూతులకు లభించున్నది. వైమెంటులతో కృషివోడు పెంప
కెన్నకీద్యమము ప్రయోజన రహితమనియు, మద్య విక్రయము
పైన నాదాయమున కాధారక కడు ప్ర
భుత్వమువారి విషయమున నిజమగు సాక్షిము చేయనియు
కలిపించి గాఢమతస్థుడు మద్యనిషేధోద్యమమును తీవ్రముగ
ప్రారంభించెను. కాని ప్రభుత్వమువారి తీవ్ర నిరోధముకలన నీ
యద్యమము చాలినంత ప్రయోజనము వోదగూర్చుకాలకపోయి
నను ప్రజల చిక్కికృత్తిగా నీ విషయమున చాలమార్పు లనిగించె
ననుట కర్హము. కర్మ కరకర్మబాదముల జేయుచు స్వధాకంత
జోక్యమునందుట కన్న మన నానా జోక్యములే
విషయమున మరల 17 వ్యవహరించి, మారు
లేక మల మల మారుచున్న చిగింపారముల కింత యన్నోత్త్ర
మును దొరకుమార్గ మన్నేషేతురు గాక. ఆమెరికాలోకలె
కాక నీ దేశమున నీ విషయమున ప్రభుత్వ సహాయము కూర్చు
ముకావున ప్రజలే ఇంటికై నను నిదమేల్కొని ప్రాశం
కుకాచమును దేశమునుండి మద్యము మద్యమును పంపించుచున్న
దేశములకు రిమిటైచి స్వరాజ్యోపబ్ధి నడుపుట కర్హమను సం
ప్రసాదించిందురుగాక.

(ಬಿ. ಅಪ್ಪರಾಜು)

సె. 219, టుక కాలనీఫి. మదరాసు.

కొన్ని కారణములచే ప్రవేశ పరీక్ష 11-7-23 తేదిన జరుగును, 15-7-23 తేదినండి పాఠములు ప్రారంభింపబడును. కళాశాలలో చేరదలచిన విద్యార్థులు 7-7-23 తేదీలో గా.దరఖాస్తులు పంపవలెను.

కావలెను.

తెనుగు, ఇతరము లక్కా తెలిసి: జ్ఞేయం కొంత సంస్కృత భాషను కూడగల ఒక వందేతుడు కావలెను. యోగ్యత

చంద్రిత సి. టి. ఆరుముఖం పిల్లే,

பிரிவுச் சான்று.

100-443887-100

స్వరాజ్యధ్వజ సంరంభము

ప్రభుత్వచర్యల రాయబారములు

“జాతీయతాముతో పాటు అంగ్లతాకమును గూడ గొనిపోయిన ఊరేగింపులను నిరోధింపము. కారాగృహములకు సంపాదించిన నందరినీ వదలెదముగాన వీనినిగూర్చి ఆలోచించుటకు మీరును మేమును కలసి సమావేశములు జరుపవలెను” అని మధ్యరాష్ట్రముల ప్రభుత్వచర్యలు నేటు జనశాలల బహుభాగికి కలుగు పంపిరి. కారాగృహములకు సంపాదించినవారి నందరిని ముందు మీరు వదలెదము నీమట్టు నాలోచింపము అని బహుభాగారు ప్రత్యుత్తరము ను సగిరి. అని నాగపూరు జైల్లోని దర్బారుపాపాలు గోపాలరావు తేలికగా గారు తెలిపిన బంబాయిలోను ఘూర్జరరాష్ట్రమునను ప్రతిపక్షబదులను చాల దేశభావపూరితము ప్రకటించెను. ఆ. (వె)

నాగపూరు సత్యాగ్రహము

ఈ సత్యాగ్రహమున పాల్గొనుటకు అన్ని పక్షముల వారును అన్ని తాలూకాలనుండియు వరభాగ్యులను పంపుచున్నారు. 3 వ తేదీనవరకు ఇద్దరు మహాత్మునియొనయితరులు 28 మందియు మొత్తము 30 మంది వరభాగ్యులను పంపిరి. ఈ నెల 18 వ తేదీన స్వరాజ్య కేసరీనాథము జయప్రదముగా జరుగును. (తెలిపార్చె)

భారతకాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ

హరదయాలు నాగుగారి తీర్మానము

“కానకపథం ఎన్నికలకు నిలచినవారికి ఓట్లు యిచ్చు కలదని కాంగ్రెసువారు ప్రచారము చేయగూడదు” అని బంబాయిలో మే నెల 28 తేదీన జరిగిన స్థాయిసంఘసభలో నామోదించబడిన తీర్మానమును గూర్చి మరల నాలోచించి దానిని రద్దుపరచవలెను అను తీర్మానమును యానెల 8 వ తేదీన నాగపూరులో జరిగిన స్థాయిసంఘసభలో నిరసించినవారి వాటూ నాంది చాలనా గాని కార్యదర్శికి తెలిపిరి. ఆ. (వె)

ఒక డిప్టీ కలెక్టరుకు

చీపురుకట్ట దెబ్బలు

కేసు కొట్టివేయబడెను

దెలూరులోను ఎస్. శ్రీనివాసమూర్తిగారు ప్రజల డిప్టీ కలెక్టరుగా పనిచేసెను. పెనుమాట్లు అనునరతు ఆరంభించెనా ఆరెండరుగా నుండి డిప్టీ కలెక్టరుయిట్లో పనిచేయుచుండెను. అతడు సరిగా పనిచేయలేదని ఆరంభించి ఇంటిదగ్గరండి కేసుకి పంపివేసి ఆరంభించుచు డిప్టీ కలెక్టరు ఆజ్ఞాపించెను. అతడు 12-8-1923 వ తేదీన మహల్లి పనిచేయుచు ఇతర పనినిగూడ చేయవలెనని పెనుమాట్లు ఆజ్ఞాపించి, నరకు ముగ్గురు మనుష్యులు చేయవలసిన పనిని నేను చేయుచున్నాను. ఇంతకంటే చేయలేననెను. ఆలాగు వ్రాసి యిమ్మని డి. కె. ఆజ్ఞాపించెను. ఆ నాడు నాయంకాలము రెండు గంటలు తుడుపలేదని డి. కె. మహల్లిని సమాధానము వ్రాసియమ్మనిఅడిగెను. అంతట మహల్లి చీపురుకట్ట పట్టుకొని ఆగడిలోనికివచ్చి డిప్టీ కలెక్టరు కొట్టి పారిపోయెను అని ఫిర్యాదీ యగు డిప్టీ కలెక్టరు తెలిపెను.

“నన్ను ఫిర్యాదీ ప్రతిరోజున తన్నుచు కొట్టుచు వాంఛించుచుండును. అనాడు నన్ను పిలిపించి గది తుడుకమనగా నేను ప్రార్థన తుడిచితిని. వేపచెట్టు దగ్గరగానుండుటచే గారి వలన ఆటలు వరలపడినవి అని నేను చెప్పితిని. నేను అర్థమౌచున్నానని తలచి నేను గది ఊర్పుచుండగా ఫిర్యాదీ తండు సారలు నన్ను పొత్తికడుపు మీద తన్నెను. నేను దొరతనమువారి కేసులో యీలాగు తన్నుచు దిను పనిచేయలేను మట్టిపత్తుకొనియెను. ప్రతిరోజున ఆచీపురుకట్టను విసిరివేసితిని. అది ఆస్కాత్రుగా ఫిర్యాదీకికలిగింది. అనాడుదయి చెప్పెను. కడలాడు కలుడివిజనలు మేజస్ట్రేటు కొర్రులో మొదలు 853, 855 కేసులను లెండి కేసుచేయబడెను. చెన్నపురి హైకోర్టువారు ఆకేసును వెంకట్రావు కలుడివిజనలు మేజస్ట్రేటు కొర్రుకు మార్చిరి. జూన్ 27 వ తేదీ విచారణ జరిగి పిచ్చుల మద్రాయి నిర్దోషియని మేజస్ట్రేటు తీర్పుచెప్పెను. (స్వరాజ్య)

దేశబంధుదాసుగారు

ఆరోగ్యము కలుగుచున్నది

దేశబంధు దాసుగారి కిరీంపీటి ఎటుల నున్నదని పలువురు వాడుకలు ప్రాయమున్నాయి. వారి కిప్పుడు వెనుకటికంటే చాలనయముగా నున్నది. ఒకటిరెండు రోజులలో వాగుగా ఆరోగ్యము కలుగును.

స్వరాజ్య పక్షమువారి సభ

ఈ నెల 5-వ తేదీ గురువారమునాడు సాయంకాలము 5-15 కు (ద్రవిడరాష్ట్ర) స్వరాజ్యపక్షము వారి (జనరలు వాడీ మీటింగు) మహాసభ మాంటుకోడులో మహాసభ వహిలో చెన్నపురిలో జరుగును. ఆసభకు దాసుగారుగూడ వచ్చెదరు. ఆసభలో ఉద్యోగుల ఎన్నికలు జరుగను. అనాడు సాయంకాలమే బయలుదేరి నాగపూరులో జరుగు భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభకు వెళ్లెదరు. అని గౌరవకార్యదర్శి ఎస్. సత్యమూర్తిగారు మాట వ్రాసిరి.

విశాఖపట్టణము మ్యునిసిపాలిటీవారు

సన్మానపత్రమును సమర్పించెదరు

10 మందిసభ్యులు కొనుటచే యానెల 2 వ తేదీన పుర పాలకసంఘసభ జరిగింది. 17 గురు సభ్యులు వచ్చిరి. సంతకములు చేసినవారును సానభూతి గలవారును కొంద రాసభకు కొన్ని చిహ్నాలవలన రాజాలకపోయినను ఇదే “దేశబంధు దాసుగారికి సన్మానపత్రము నొసంగవలెను” అను తీర్మాన మాసభలో నామోదించబడినది. నియోజక (ఎలెక్టరు) సభ్యులలో తొమ్మిది మంది అనుమతించు. ఇద్దరు నియోజకులును నలుగురు నియమితులు (నామినేటు) ను ఆసభలో పాఠ్యములును మొత్తము ఎనమడుగురు ప్రతిపక్షులు.

మధురకు జీతముపుచ్చుకొను మ్యునిసిపల్ ఛేర్మన్ ఎన్నికొనబడుట

మధుర మ్యునిసిపల్ సంఘమునకు నెలకు 600 రూపల జీతము పుచ్చుకొను ఛేర్మనుడు పురపాలక సంఘసభ్యులెన్నుకొనిరి. సభ్యులు 29 గురిలో ఆధ్యక్షుడు తిరువురుపోన ఆర్. యస్. నాయుడుగారికి 18 మందియు, కంకరంఅయ్యగారి 9 మందియు ను వోట్లనిచ్చుటచే నాయుడుగా రెన్నుకొనబడిరి.

పంజాబులో హిందూ మహమ్మదీయ సమస్య

లాహోరులో ప్రముఖులసభ

ఈనెల 1 వ తేదీన మరల హిందూమహమ్మదీయ సిట్టి (తమిళుల సభ లాహోరులో జరిగినది. “జాతీయదృక్పథము నుండి మా చిన ప్రత్యేకసంఘప్రాతినిధ్యము ఆసర్గమనియే యీ సభవారు నమ్ముచున్నారని ప్రస్తుతస్థితిలో సంఘభావమును కృద్ధి నొందించుటకును జాతీయతను స్థిరపరచుటకును ప్రత్యేక సంఘప్రాతినిధ్య మవసరమగుటచే నందు వలన కలుగు వనర్థములను చాలవరకు తగ్గించుటకీ ఏర్పాటు నామోదించుచున్నారు (1) ఏయే సంఘములకు లేక మతములకు ఏయేస్థానములు నిర్ణయింపబడెనో ఆయామతముల (సంఘముల) నియోజకవర్గములు ఏకముగానే యుండునని విడివిడిగా నుండవు. (2) ఆయామతముల (సంఘముల) జనసంఖ్యకు బట్టి ఆయాస్థానముల సంఖ్య నిర్ణయింపబడునని దాని నన్ని రాష్ట్రములవారును గూడ నామోదించవలసి యుండును. అకమును కలుగకుండ కట్టుబాటులుగూడ చేయబడును. మ్యునిసిపాలిటీలు జిల్లాబోర్డులు మున్నగువానిలో ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య మిదివరకే యున్నచోట సంయోగ నియోజకవర్గములలో ప్రత్యేక సంఘప్రాతినిధ్యము నేర్పరచవలెనని సిద్ధాంతము నామోదించుట అనుచితమైనను అందులకుగూడ నీ సభవారును ముందుచున్నారు.”

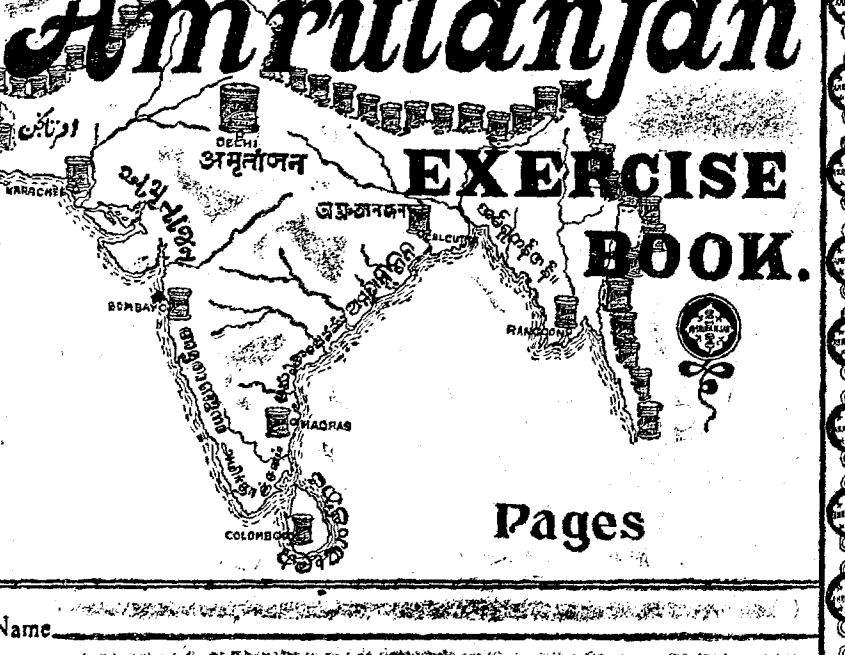
అనుతీర్మాన మాసభలో నామోదించబడిన 1-వ తేదీ రాత్రి వరకు సభ జరుగును. ఆ. (వె)

పృథ్వీశ చంద్రరాయగారు కేసు వదులుకొనిరి

కలకత్తాలో కంగభామినివత్రిక యగు నాయకువత్రికా సంపాదకుడు పాంచకారి బెన్ద్రెగారివైనను ప్రియవాధుచో గారివైనను బెంగాలీవత్రికా సంపాదకుడగు పృథ్వీశ చంద్రరాయ గారు తెచ్చినకేసును తాను వదలకొంటిని 2 వ తేదీన ఫిర్యాదీ కొర్రులో తెలిపెను. బెన్ద్రె గారికి విక్రీతి జబ్బుగా నుండుటచే తా నటుల చేసితినినూడ నరకు తెలిపెను. ఆ. (వె)

Amrutanjana

EXERCISE BOOK.

Pages

Name _____

Subject _____

Class or Form _____

School or College _____

AMRUTANJAN DEPOT.

6, Thambu Chetty Street,
MADRAS.

రూలు వేసినది, రూలు లేనిది

11 పానుల గ్లజ్ కాగితము

40 పేజీలు 1 గ్రాసు 6-12-0,

64 పేజీలు 1 గ్రాసు 10-8-0,

80 పేజీలు 1 గ్రాసు 12-8-0.

1 క్యుతురు బైదు 1 డబ్బా 2-0-0,

1 క్యుతురు బైదు 1 డబ్బా 4-0-0,

2 క్యుతురు బైదు 1 డబ్బా 5-10-0.

ద్వంద్వ పరిపాలన మెట్లు సాగు చున్నది యను
జాయింటుకమిటీవారు నూచించినవిధమున మంత్రార్థమున కార్య
నిర్వాహకవర్గమును గలసి పరిపాలనావిషయముల చర్చించు
విధాన మొనరిన కవలచించబడినదియును దెలుపుచేదికముల
సంపలనినదని రాష్ట్రీయప్రభుత్వములను గోరరులైన సర్, శిర
స్వామిలయ్యవారు గోరిరి. ఈవిషయమొక్క గవర్నరు కేస
రలునకే సంబంధించినదిగాదు. కాన ఇట్టిచేదికొరకు ప్రభు
త్వమువారు స్థానికప్రభుత్వములను గోరనచినది సర్ మాయి
గారు ప్రభుత్వర మొనగిరి.

అంధ పత్రిక

1923-వ సం. జూలై నెల 31 వ తేదీ

మంగళవారము

సత్యమై నైన గణింపని స్వార్థత్వము

—:—:—:—

చాదరీ శంకరలూలు గారు మధ్యరాష్ట్రములలో సరిసిగ్గుపూరునందు న్యాయవాదిగా నుండెను. అచట నృత్తి ధర్మమును సరిగా నెఱవేర్చుచు చాలాధనము నార్జించుచుండెను. గాంధీజీ హత్యకాండలో ఆయన తూర్పుభాగము భరతఖండమునందలై డల ప్రతిధ్వనించినంతనే యీ దేశభక్తుడగు న్యాయవాది నృత్తిని త్యజించి దేశారాధనమునకు నడుమగట్టెను. సరిసిగ్గుపూరున కాంగ్రెసు కార్యాయమునకు స్థల మొసంగట కొక్కరును సాహసించని కాలమునం దీ ధీరశేఖరుడు తన గృహమునందే కాంగ్రెసు కార్యాలయము నెల కొల్పి తానే మండలకాంగ్రెసుసంఘమునకు కార్యదర్శిగా నుండి జనుల కొంతు లేకుండ కార్యసర్వ హణమున కుపక్రమించెను. నా గ పూరు నందు స్వరాజ్యకేతన గౌరవసంరక్షణార్థము భారతయోధులు శాంతి లేనత్రాణముల ధరించి నిరాయుధ సంగ్రామమున కుపక్రమించినపు డీ యతిరథ శ్రేష్ఠుడగు నాయకత్వము వహించి సంగ్రామ రంగమునకు లంఘించెను. ఇతాకసంరంభ విజృంభణార్థ మి త్యాగధన డొనరించిన మాతృసేవకు ఫలితముగ సిరిసి గతినెల 25-వ తేదీని ప్రభుత్వముచరులు బంధితుని గావించిరి. మరునాడు 26-వ తేదీని రక్షకబట్టలు శంకరలూలుగారి గృహమును వరీక్షింప నేగి అచటి కాంగ్రెసు కార్యాలయమునందలి లేఖలను వస్త్రములను కాగితముల కట్టలను లెక్కలపుస్తకములను గూడ కట్టలుగట్టి కట్టుకొనిపోయిరి. ఆ కరీక్ష జరుగుచున్నంత సేపు శంకరులూలుగారి ధర్మపత్ని పసిబిడ్డను చెంత నిడకొని విధివసారాలో నిలువవలసి వచ్చెను. ఆ పరీక్ష పెక్కుగంటలవరకును ముగియ లేదు. పరీక్ష ముగియగానే పోలీసువారు శంకరులూలుగారి గృహము తలుపులను బిగించి తాళము తగిలించి పెడలిపోయిరి గాన పరీక్ష ముగిసిన పిమ్మట నైన నా సాధ్యమణి లోని కేగ నవకాళము లేకపోయెను. దుర్బలశరీరిణి యగు నా మానవతి వ్యాధి పీడిత యగుటకు తోడు దుర్భర మనోవ్యధకు గూడ పాలుగుచు వారితగా నడిపిధిని కడదీర్చు కాల మిటులే పగలంతయునే గాక రాత్రివేళ గూడ నా వసారాలో పడియుండవలసి వచ్చుటచే నా పతి ప్రతాపి రోమణి శరీర స్మృతిని బాసి అటులే నెల మెరగెను. ఆ మెకపుడు ప్రబలమగు జ్వరము గూడ తగిలెను. అంతట దయామయుడగు నొక సమీపగృహ యజమాని కనికరమున నా కాంతామణిని తన గృహమునకు గొనిపోయెను. అందుండి ఆమెను వైద్యశాలకంపిరి గాని ఆ సతీతలకమునకు మరల స్మృతికలుగనే లేదు. 27 వ తేదీ రాత్రి బంటిగంట కటులే నావర పతివ్రత నినుపుదొరంగి డివి కేగెను. ఈ రీతిగా నీ భారతమాత పుత్రికారత్నము స్వరాజ్యపతాక

సంరక్షణార్థముగ నుత్తమోత్తమముగా త్యాగమున రించెను. తన ప్రాణమునే అర్పించెను. ఆ నారీ శిరోమణి అవసానదశయందుండ ప్రభుత్వము చరుల కప్పటికీ కనికరము కలిగినది గాబోలు. వా రపుడు కారాగృహమునందున్న శంకరలూలుగారి కావార్త నెగించిమిరుజామిను నిచ్చినచో మిమ్ములను వదలెదమని చెప్పిరి. జామినునిచ్చిన గాని దయామయులగు వా రప్పటికిని శంకరలూలుగారిని వదలదలచుకొనలేదు. శంకరులూలుగారు జామిను నపుడుగూడ నియ్యదలచుకొనలేదు. అంతటియగు నా సాధ్యమణి దైవరక్షితయే. భగవత్సౌకల్య మెటలున్నటుల జరుగునని యీ ధీరుడు కారాగృహమును వదలడయ్యెను. ఇక నీ లోకమున నీ నుగళాలవాల మన జనదని జగన్ని యావకుడు సంకల్పించెను. ఈ దంకతుల జీవిత నాటక మిటులదు: ఖాంతముగ తుడమట్టిన భారతలోకమునకును అఖిల ప్రపంచమునకును ఉత్తమత్యాగ మును బోధించుటకు సాధనముగ నియ్యది సర్వేశ్వరునిచేరచింపబడిన కిషాదాంత నాటకమని చెప్పుట తప్పు కానేరదు. సకలరాజ్యమున పోయినను కులకాంతను విక్రయించవలసి వచ్చినను కటికాకరి కదవి లభించినను నీకపుత్రుడు సర్పదష్టుడై మృతిజెందినను చేతలార నిర్దోషురాలగు తన ధర్మపత్ని కుత్తుక నుత్తరించవలసి వచ్చినను సత్యమును తప్పుని హరిశ్చంద్ర సార్వభౌమకన్న పీమాతయగు భరత మాత గర్భంబున శంకరలూలు గారివంటి భారత ధీరు లుద్భవించుటయందెట్టి వింతయను లేదు. గాని హరిశ్చంద్ర చక్రవర్తి చరిత్రము ప్రాచీన గాథలలో చేరిపోవుచుండుటచే అశినవముగ త్యాగ మహిమను మానవలోకమునకు స్పష్టపరుచుటకు మహా ధీరుడగు శంకరులూలు గారి చరిత్ర కరమ ప్రయోజకమగుచున్నది. దేశారాధన తత్పరుల కిట్టి యాపదలే అపురూపాలంకారములు. ఇట్టి భారతపుత్రులే కీర్తికాయలై అమరులై ఆచంద్ర తారాగ్రము స్ఫురింపబడుచుండురు. అసాధ్యమతల్లి యాత్మకు సదవలకారుణ్యమయ్యడగు సర్వేశ్వరుడు సంపూర్ణ శాంతి నెసగుగాక. స్వరాజ్యపతాక సంరక్షణ సత్యాగ్రహవ్రత కంకణముల నింకను ధరింకక త్రొక్కులాడుచుండు దేశీయులందరును పరమకవిత్రమును మహాత్యాగయతము నగు శంకరలూలుగారి చరిత్రమును వినిన పిమ్మటనైన సంశయముల విజనాడి సంసిద్ధులయ్యెదరు గాత యని కోరెదము.

భారత స్థాయిసంఘసభ

ఈనెల 31-వ తేదీని నాగపురమున భారత కాంగ్రెసుస్థాయిసంఘమువారి సమావేశము జరుగుచున్నది. బొంబాయిలో నామోదింపబడిన తీర్మానమునకు ప్రతికూల పక్ష మేర్పడినది. శాసనసభల ఎన్నికలకు నిలచువారికి టెట్ల నియ్యగూడదని బోధించుట కాంగ్రెసువారి ప్రధాన ధర్మమని గయలో తీర్మానింపబడెను గాన మేమిటులే ప్రచారమును సాగింతుము గాని మానుబారము గామని శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచార్యుల వారు మున్నగు నాయకులు ఎలుగెత్తి చెప్పుచున్నారు. వా రాప్రచారమును కాంగ్రెసుపేరట చేయరాదు. ఆ ప్రచారమునకు కాంగ్రెసు ధనమును వ్యయపరుపరాదని దేశబాంధవు డొనరించిన ఆక్షేపణను పలువురు ప్రముఖు లిదివరకెఱుండింది. దేశమునందలి వివిధ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములలో కొన్ని సంఘములు సమా

ధాన తీర్మానమున కనుకూలముగను కొన్ని ప్రతికూలముగను తీర్మానముల గావించెను. ఇటీవల వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు అనుకూలముగ తీర్మానించుటచే సంఘాధ్యక్షు లగు బాబూ శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారు సంఘాధ్యక్షీ పదవికిని భారత స్థాయిసంఘసభ్యులకును గూడ రాజీనామాల నొసంగెను. బొంబాయియందు కాంగ్రెసు కార్యసంఘ సభ్యులకు రాజీనామాల నెసరిగిన నాయకు లందరైన నేకాభిప్రాయులై యుండలేదు. బొంబాయి తీర్మాన మశాస్త్రీయమని ఆక్షేపించుటలో వా రందరు నేకభిందిరి గాని సమాధాన తీర్మానమును తృణీకరించి గయ తీర్మానము ప్రకారము ప్రచార మొనరించుటకు బాబు రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు మున్నగువారంగీకరింపలేదు. దేశబంధు డీనుగారి శాసనసభా ప్రవేశసంరంభమును నిష్కరుణముగ విచారింపమొనరించిన శ్రీమాన్ విజయరాఘవాచారిగారు గూడ గయ తీర్మానానుసారము ప్రచారము చేయవలదనియే నిర్ధారణగా తెలిపియుండిరి. ఈ విషయస్థితికి తోడుగ స్వరాజ్యపతాక సంరంభము గూడ మధ్యరాష్ట్ర ప్రభుత్వము వారి మహత్కరణచే మహత్తమముగ ప్రబలుచున్నది. నేటు జమునాలూలు బజాజగారు మున్నగు నాయకు లపుడే విశాంధి గృహముల కేగియున్నారు. నల్లభాయి పటేలు శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగార్లు మున్నగు పూజ్యుల దృష్టియంతయు నావంకకే మరలియున్నది. ఇట్టి తరుణమున భారతస్థాయిసంఘసభ నాగపురమున జరుగుచున్నది. నాగపుర మిప్పుడు స్వరాజ్యసమరమునకు కురుక్షేత్రమై యొప్పుచున్నది. ఇప్పుడు స్థాయిసంఘమువా రేమిచేసెదరు? గాంధీమహాత్ముని పరమ ప్రశంసకు పాత్రుడను ధీమంతుడును అఖిలాంధ్రరాష్ట్రసంపూజకుడు నగు దేశభక్త కొండా వేంకటప్పయ్యవంతులవారి హితోపదేశమును స్థాయిసంఘమువారు సరిపరించుటయే ముఖ్యకర్తవ్యము. దాసుపక్షమువారు బద్ధులయ్యెదరా లేదా అను ప్రశ్న అప్రస్తుతము. అవసర కాంగ్రెసు మహాసభ వారి తీర్మానమునకు కాంగ్రెసు సంఘములన్నియు తలయొగ్గుననుట కిట్టి సంశయమును లేదు. ఎన్నికలను బహిష్కరించుచు ప్రచారమును చేయదగునా దగదా అను సమస్యను కరిష్కరించుటకు అవసర మహాసభ వారికి తప్ప మరెవ్వరికి నధికారములేదు. అధికారముండినను దానిని ప్రస్తుతస్థితిలో అన్నికడములవారు నంగీకరింపరు. గాన తిక్కక అవసరమహాసభ సచిరకాలమున జరిపి యీసంధిగస్థితిని తొలగించి కాంగ్రెసుకార్య విధానము నేకమఖమున కొనసాగించుటయే కర్తవ్యమని దేశభక్తుడు చేసిన సూచనయే ఉత్తమోత్తమమని స్థాయిసంఘమువారు గ్రహింతురుగాక. అందువలన సభికమగు వ్యయప్రయాసలు కలుగునను మాట నిజమే యైనను యిట్టితరుణమున వానిని పాటించి అవసరసభా ప్రయత్నమును మానుట యుచితజ్ఞత కానేరదని విన్నవించెదము. ఈ సారియైన స్థాయిసంఘము వారు సరియగు నాలోచనచేసి దేశీయులకు చక్కని మార్గమును నిరూపించి వందనీయులగుదురుగాకయని నమ్రదము.

స్వరాజ్యధ్వజ సత్యాగ్రహము - స్వరాజ్యపక్షము నాగపూరులో జరుగుచున్న స్వరాజ్యధ్వజ సత్యాగ్రహముపట్ల మన సత్యాగ్రహపక్ష సాధకులు విముఖులుగా నున్నారని సర్వెంటుస్థితిక చింతిలుచున్నది. సత్యాగ్రహ మిప్పుడు ముగియములలోనే జరుగుచున్నను మధ్యరాష్ట్ర స్వరాజ్యపక్షమువారు సత్యాగ్రహ విషయన

తలపెట్టిన నేడు. ఇటీవల బాంబాయి నగరమున
నీతిరంజనుగారి అధ్యక్షతకేంద్ర వ్యవస్థాపకము
వారి సభ జరిగినది. "నాగపూరు సత్యాగ్రహము
వట్ల యీ సభవారు సానుభూతిని చూపుచున్నా
రు" అను తీర్మానము నా సభలో విశలభాయి
(వి. జే.) పత్రులుగా రుపపాదించ గోరగా వ్యక్తు
డగు నీతిరంజనుగారు పత్రులుగారిని నొరెత్తినకుండ
చేసెను. "పత్రులుగా రీ తీర్మానము నుపపాదించుట
అక్రమము. దీనిని గూర్చి పత్రులుగా రి అభిప్రాయ
ముకలిరుగా నున్నచో నా అభిప్రాయ మింకొక
తీరుగా నున్నది" అని సాధికారముగ నయ్యధ్య
క్షుడు నడిపెను. ఇతరులు సానుభూతిని తెలుపు
టయే గాని సహాయము చేయట కానేకాదు.
ఇందులకే వారి కింతకష్టము కలిగినదని వినటకు
మే మెంతయు చింతించుచున్నాము. ఇట్టి స్థితిలో
కేల్కరుగారి మహావీర్యపత్రిక నాగపూరు సత్యా
గ్రహమును ప్రకటించుచు ప్రభుత్వానచరుల
చర్యల నిరసించుట చాల ప్రశంసనీయము.

పండిత మాలవ్యాగారు

హిందూమతావధ్యక్షునివాదలను చక్కబరచి
మత న్యాయమును సయోగమును కలిగించగోరి
నిన్న మొన్న సంఘటిల్లిన శ్వేతపుత్రికా మరణసం
తాపమునైన పాటింపక సాంఘాలమున కేగి సర్వ
కర్తులవిషయోగించి నిష్పాక్షికముగ వనిచేయుచున్న
పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారి పరిశుద్ధభా
వమును గ్రహింపనేరక పంజాబునందలి మహమ్మదీ
యుల సంపాదకత్వముక్రింద వెలువడుచున్న పత్రి
కలలో కొన్ని అసవ్యములు నవాచ్యములు క్రూర
ములు నగు నిందల నా మహనీయునిపై మోపు
చున్నవని బ్రీబూన్లు పత్రిక చాల చింతను వెలి
బుచ్చెను. దుర్మగ్రహవశులకు సాధువులును క్రోధ
నలు మెక్కచందముననే కనంబడుదురు. ఆ పత్రి
కలు ద్వేషపూరితములై శాంతిధనడగు పండితుని
నిందించినమాత్రమున నాతని విమలయశము కళం
కితము కాజాలదు. పరులు తనపై మోపుచున్న
నిందలకు ప్రత్యుత్తర మొసగుటకైన నవకాశము
లేకుండ కారాగృహబద్ధుడై యున్న సకలలోక
పూజ్యుడగు గాంధీమహాత్మునిపై నెండ రెన్నివిధ
మల నిరాధారములగు నిందల మోపుటలేదు.
మహాత్ములు తమ విధిని నెఱవేర్తురే గాని యిట్టి
దూషణభూషణముల నెన్నడును లెక్కచేయరు
గాని విద్యాధికులు గూడ దుర్మగ్రహమునకు దాసు
లై యుచిరిజ్జతన గోల్పోయి పూజనీయుల బ్రవృ
ద్ధిలుట చాల సంతాపకరము.

ద్యూస్వర్గ దౌర్జన్యము

రైలులో బాంబు

బెల్జియను నైనికులు చనిపోవుట

పార్టీస్, జూన్ 30:—ద్యూస్వర్గలో బెల్జియను నైని
కుల రైలులో పోవుచుండిరి ఈ రైలులో బాంబుకట్టి ప్రేరె
న. ఒకబండి పూర్తిగా పాడి యయిపోయెను. 10 నైనులు చని
పోయిరి. 25 మంది తురికాగురు లైరి

ఇది బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు 500 గజముల దూరములో
జరిగినది.

ఈ దౌర్జన్యము జరుగుటచే ద్యూస్వర్గలో తనచర్యలను
ప్రకటించునైని బెల్జియను ప్రభుత్వమువారు ఆహ్వానించిరి. ఈ
భూగర్భకర్మము మిశ్రమండలి సారములందు జరుగుటచే అంద
రును తిగినచర్యను దీనిలో నుట కంగీకరించిరి.

20 మంది హతగా ముండెనుడు ఇట్టి దౌర్జన్యము జరుగ
కుండ హిమకొనబడిరి. మిశ్రమండలి ప్రజలపై కఠినచర్యలను
ప్రయోగించి అక్రమప్రభుత్వమునందీ అసామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునకు
వ్యతిరేక నిర్బంధములను ప్రవేశపెట్టిరి.

కెనడా భారతీయులు
నియోజకాధికార సమన్వయ

పార్లమెంటువారే నిశ్చయించవలెను
సామ్రాజ్యసభక బోవు ప్రతిభులకు గుర్తు 10000
జోడలైన లంగ్ కరించుకలెనె కనడా కావన్యసభలో చర్చించినపుడు
సామ్రాజ్యసభవారి యభిప్రాయము సామ్రాజ్యసభ
ను గూర్చి తెలుకలెనె కనడా ప్రధానమంత్రిని అడిగిరి.
కనడావారిని ఇతరసామ్రాజ్యము వారిని గల సంబంధములో
మార్పులు గల్గు సమన్వయము లయలదేర దీయట తన కష్టము
లేదని ప్రధానామాత్యుడు తెలియజేసెను. సామ్రాజ్య ప్రత్యేక
సాకర్మ : భావమున గూర్చి, అగా అంగ్లవర్తక సంరక్షక సభ
తిగూర్చి ఆయాసామ్రాజ్య పార్లమెంటువారే నిర్ణయించు
కొనవలె నని తెలియజేసిరి.

ఇంగ్లీషులో ప్రభుత్వము ప్రకటించుచున్నది.
కనడాలోనున్న భారతీయులందఱకును సంపూర్ణముగ నియోజ
కాధికారము నీయవలెనని బ్యాంకొయిగా రొక తీర్మానమును బంపిరి.
చావండి బ్రిటిషు కొలంబియా సభ్యులు ఈ తీర్మాన
మును పూర్తిగా ఆక్షేపించి కలదనిరి.

1921 లో సామ్రాజ్యసభవారు ఆహ్వానించిన తీర్మా
నమునకు బ్రిటిషు కొలంబియాలో నున్న భారతీయులకు నియో
జకాధికారము నిచ్చుటకు కనడావారు పూనుకొనిరిని ఆర్థమా
యని ప్రధానమంత్రి మెయినుగారి నడిగిరి.

ఆ ప్రకారము ఏవనిమి ముఖము లనుకొనలేదని మెయి
నక గారు బయలిడిరి.

కనడాకు కాశ్మీర గుర్తు వచ్చునందగ్గమును తెలుపుచు
బ్రిటిషు కొలంబియాలోను భారతీయులకు ఎన్నిక స్వాతంత్ర్యము
నిచ్చుటకు పిలువెదన్నచో దోమియను కావన్య సభవారు
బ్రిటిషు కొలంబియాలోను భారతీయులకు ఏవనియొ చేయజాల
రనియు బ్రిటిషు కొలంబియాలోనున్న భారతీయులకు ఎన్నిక
స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించుటకు సామ్రాజ్యసభవారికి ప్రమే
యము లేదని యా కావన్య సభ్యుల క్లృత్యము నకు
నియోజకాధికారమును నిర్ణయించునపుడు కనడా పార్లమెంటు
వారే నిశ్చయించవలెననియు ప్రధానామాత్యుడు తెలియ
జేసెను.

జన్మమూర్తులు పాను 1 కి 860,000 విక్రయమును
చున్నది.

కార్మిక పక్షములో చీలిక

భేదముల నంతరింపజేయుట

లండన్, జూన్ 1 ఉదయం 11/40 కార్మిక పక్షము
వారి అంతర్జాతీయమిక్కులచే వారిక్షేమములో చీలిక బయలు
పెట్టెనని అనుకోవలసిన చాల ఆకాంక్షలగు లగు దురని
బుద్ధివంతులు అనుకొనెదరు. రౌంసీ వడ్డెనాల్లుగారి చర్యలను
అందఱకును కనుగు గల్గినది. వడ్డెనాల్లుగారు రాజీపెట్టుటకు
కార్మిక పక్షమువారి యభ్యుకొనరు. ఇంతకంటె ఎక్కువ ప్రమ
త్వతో ప్రవర్తించవలెనని మంగళవారమునాడు జరుగు సభయందు
వడ్డెనాల్లుగారు గోరెదరు. ఆయన రాజీనామాపెట్టుచో ఆయన
స్థానము నాక్రమించుకొన దలచుకొన్న వారు
గూడ ఎక్కువ ప్రమత్వతో సభ్యులు
ప్రవర్తించవలెనని గోరెదరు. కాని అట్టి వయము ఇంతరకు
కాలము. వడ్డెనాల్లుగారు కార్మిక పక్షమునకు ప్రాధాన్యము
పెన్నిధిపంటివారు. అట్టివారిని గోల్పోవలదు. బ్రిటిషు ప్రజలకు
వడ్డెనాల్లుగారిచే గోరవలె తగ్గినందున కార్మిక సభ్యులు తమవలె
నొనగునటులేనీ సభలో ఆల్లరులు చిక్కులు లేకుండుటకై
ఏర్పాటులను జేసెదరు.

కెడుసభ్యుల వైఖరి

లండన్, జూన్ 1:—రాత్రి 4-15 కార్మిక పక్షములో
చీలిక గల్గెనని డెయిలీ మెయిలు ప్రతికా విలేఖరి తెలుపు
చున్నాడు.

బుధవారమునాడు కావన్యసభలో కొందరు కార్మిక
సభ్యులను బహిష్కరించుటచే గ్లాస్టో కార్మిక సభ్యు డగు నీలు
వడ్డెనాల్లుగారు రాజీనామా గొగిరి. కెడు సభ్యులందఱకును ఒక
ట్టుమీద నిలబడెదరు. వీరికి ఇండిపెండెంటు కార్మిక పక్షము
వారిసహాయము గలదు.

ఉప్పు పన్ను

ను గూర్చి గురువారమునాడు కావన్యసభవారు మరల
చర్చించెదని పార్లమెంటు విలేఖరి తెలుపుచున్నాడు.

పోపు జర్మను : వ్యవహారములను గూర్చి వ్రాసినలేఖచే
పోపుకును, పరామలకు సంబంధము చెడుట కరమరము
లేదనియు కేరొ య ద్వైతముతో ఆలేఖన వ్రాయలేదనియు
పోపు పరామల రాయబారితో తెలియజేసెను. ఈ విషయమునే
కొద్దిగోబులలో ప్రకటించెదరు.

రంగూను మెయిలుపత్రికా

సంపాదకునిపై కేసు

రాజద్రోహమునకు ఎస్. సదానందగారిని
అరెస్టుచేసిరి

రంగూను మెయిలు పత్రికా సంపాదకుడు ఎస్. సదానం
దగారిని రంగూనులో నిన్ను (2 వలేటి) 124 కేసుక్రింద అరె
స్టు చేసిరి. జూను 7 ల 2 వ లేటిని లాసేన సభనుగూర్చి ప్రక
టించబడిన వ్యాసము గురు బ్రిటిషువారి కంతకును మిక్కిలి అన
మానకరములగు విషయములు వ్రాయబడెను. అందువ
లన ప్రజలకు ప్రభుత్వముపై కేరసన మధికమగును అని పోలీసు
మిమరరు కొర్టులో తెలిపెను. మేజిస్ట్రేటు కదానందగారిని
రిక లేటినికు రిమండలో నంచున ట్లాప్టాపించెను.

"ఇకమీదట నాకు కారాగృహమే కాకకృతావసము
కాకదు గాన నన్నుటకే శంభుడు. మధ్యనీ పోలీసు స్టేషనును
జరి ఏల"నని ముద్దాయి చెప్పెను. (ఆ. ప్రె)

తూర్వాఫ్రికా అనాది ప్రజలవిజృంభి

ఆంధ్రానుగారికివచ్చిన తంతివార్త

ఆంధ్రానుగారు ఆంగ్ల దేశమునందీ యిండియాకు
బయలుదేరుటకు పూర్వము అగా జూను నెలలో తూర్వాఫ్రికా
అనాది ప్రజలభావములను తెలుపు తంతివార్త ఆంధ్రానుగారికి
పంకుబడెను. దానిపతని లండన్లో అనాది ప్రజలకు కంఠు
ము కార్యవిధికి గూడ పంపిరి.

తూర్వాఫ్రికా సంఘమువారము అనగా కియూ కిని
కోండ్లో నంది మున్నగు అనాది సంఘముల యుజనల మగు
మేము కెన్యాలో మాకు గలయిబ్బందలను తెలుపుటకు ముఖరి
నిధులను పంపెదము. దాక్రు అర్థముగారు తెల్లవారి కుపకా
రము చేయునగాని మాకెట్టిమేమును చేయదు. మాకు కలు
గుచున్న ప్రముఖియు తెల్లవారిలనే కలుగుచున్నవిగాన
మా ప్రతిభుల విజృంభిమీరు వినగోరెదము. అంతరకును మా
దేశమునుగూర్చి మార్కెట్టి ఏర్పాటును చేయగూడదు. మాదేశము
సంక్షేపము (ప్రొటెక్టరేటు) గానే యుండవలెనని గాని క్వేత
నిలయును (వైటుకాని) గా నుండగూడదు. మా అనాదిసంఘపు
ధనికులను తెల్లవారు లోబరుచుకొనియు బె రించియు వారిచే
కొన్ని ప్రత్యేకములైన సంకీర్ణములు చేయించుకొనిరి. ఆ ప్రత్యేక
లలో మాకెట్టి సంబంధమును లేదు. అనివాడ తెలిపింకిరి (ఆ. ప్రె)

అమానుదాదాదు మిల్లు పనివాండ్లు

బోను సు పరిష్కారము

ఈ నెల 2 వ లేటి మధ్యాహ్నము బిల్లా సెనన్య జడ్జి
దాక్రుబడినాగారు సభ్యురైగా నుండి అనందకంఠు, నేలు
మంగళదానుగూర్చి తురిగిన వివాదను విమర్శించెను. అక్టోబరు
నెలలో మంగళదాను, కంఠు గార్గిరువును కలసి యాతీర్పు
నిచ్చిరిగాని ఆ తీర్పునకు యరువును భిన్నభిన్న వ్యాఖ్యాన
ములను చేసిరి. ఇట్టితీర్పుల నిచ్చునపుడు అర్థము విస్పష్టముగు
రీతిని వ్రాయవలెనని క్లిష్టముగా వ్రాయగూడదు. "మిల్లు తని
వారిదనగా లు తగ్గుటకే యాతీర్పు యయ్యబడెను. ఈ తీర్పు
కలన నాగాలనుగూర్చిన కట్టుబాటులు వెనుకటికంటెను కఠిన
మైనవి. అట్టిచో నాతీర్పుకు మంగళదానుగారు మున్నగువారు
చేసిన వ్యాఖ్యానమునే స్థిరపదించు యాకాన్య మింకను ప్రబ
లమగును. అట్టికద్దేశము తీర్చునిచ్చువారికి కొంచెమైన లేదుగాన
అనందకంఠుగారి వ్యాఖ్యానమునే సేమ స్థిరపరచుచున్నాను"

అని డిసానాగారు తీర్పుచెప్పిరి. వీరితీర్పున కంగీకరించె
దమని చెందుపక్షములవారు నిదివరకే సత్కొనినందున నిదివ
య మిటుల పరిష్కరింపబడెను. (ఆ. ప్రె)

స్థానిక వార్తలు

జెన్నపురి ఆరోగ్యము:—జూన్ 30 తో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వారమునాటికి, వేయికి 30.9 మంది చేతులు చొప్పున చనిపోయిరి.

ఇతర జెన్నపురి ముఖ్యము 24 మంది చనిపోయిరి. ఒకరు విష జ్వరమువల్లను చనిపోయిరి. ఒకరికి కలరా తగిలెను.

ఒక చేతి భక్తునకు స్వాగతము

గల్లపర్వతలో నుండి ఒక మహిళా యొక్క ఒక సవత్సరము కఠినత సహించి కమత్తులై మద్రాసుకు వచ్చిన యిం. యస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారికి క్రిందటి శనివారమునాడు స్వాగత మొనగంటుట మద్రాసు కార్మికులు చాలా ఎత్తురై పొరుగులా సమావేశమైరి. గభత యం. సింగారు వేల చెట్టిగా రథ్యులై వచ్చిరి.

అధ్యక్షులు ప్రభుత్వమున నుపన్యసింపచు సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారికి స్వాగత మొనగి వారు చేసిరి. తే. తే. నే. న. ను. యవరాజుగారు సమయమున సారథ్యమున కాయన చేసిన ప్రయత్నములను మిగలకొనియాడిరి.

పి. వి. సుబ్రహ్మణ్య నాయకగారు రంజితు శేఖరయ్యయొడ గౌరవమున చెప్పుచు స్వాగత ప్రసంగము నొనరిరి.

అంతట పి. చక్రవర్తి గారును టి. ఆదికేశవులు నాయకగారును అత్యంతగారి చేతభక్తి మిగుల ప్రశంసించిరి.

పి. ద. ప. ఆ. య్యగారు గారు తమ మిత్రులకు ను, కార్మికులకు తమకు చేసిన గౌరవమునకు వందనములపించుచు జేయుట అనభవమున బట్టి చూడ వీరజాతులు దారిద్ర్యముచే కష్టపడుచుండటంబున సేరముల జేయుటకు కారణమగుచున్న దనియు, యి. ఆర్. కె. దొరగారును తొలగించుటకు మహత్తురు భర్తరు బోధ చేసిన ననియు, యిందువలన భవము కార్మికుల కేరవుననియు, యి. ఆ. త. మామత్తుని యుండ రాదనియు, గాంధీమహాత్ముని యాజ్ఞ నిర్వహించుట కర్తవ్యమనియు తిట్టాడును నే. స్వరాజ్యమును బొందవలయు ననియు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

అధ్యక్షులు గభమగించుచు ఆ య్యగారు గారు చేయునట్లే సేసిన త్యాగమున గొర్రాడి, కార్మిక స్వరాజ్యమును, అహింసా మార్గమున, కాంగ్రెసువ్యాపక బలములయొనని చెప్పుచు, ప్రపంచమున నాగవుల త్యాగము సంభవము గూర్చి చెప్పి 18-వ తేదీని ప్రతి యింటిమీదను స్వరాజ్యపతాకము తాండవింపమందలయునని చెప్పిరి.

పి. సుబ్రహ్మణ్య నాయకగారు వందనము లర్పించుటతో గభ ముగిసెను.

చెన్నపురి రాజధాని తివాలావారి సంఘము

అధ్యక్షుని విజ్ఞాపనము

భవంతులారా! ఈ సంఘమునకు అధ్యక్షుడు నాయకుడు మీకు సమీకరిం విజ్ఞాపనము చేసిన ఎరిగినవారైనను మీరందరూ ఈ సంఘములో చేరనియెడల కను బంధింపబడదు. పాటుపడజాలనని ముఖ్యమైనది. కొందరు అట్లు చేతుండిన సంఘములో ఎల్లవారి భుజం లేరని చెప్పవచ్చును. ఇట్టి అక్షేపణ కలిగియుండల మీరు గల కష్టములను తొలగించు కొనట కష్టపాధ్యమగును. పొన్నపెన్నులకు బాధకరము కలిగి సోదరభావము కనబరచవలయునని నేను కోరుచున్నాడను. మీరందరూ సంఘములో చేరి వైవాటిని బలపరచుకొన్నయెడల అట్టి విషమస్థియును సోదరభావమును తొలగింప గలుగును. మీ కష్టములను కష్టములు వచ్చిన మైసినీయు నిరూపించుటకు అందరూ సంఘములో చేరియుండవలయును.

2. ఈ కారణములను అవగతించి సమీపములలోను సంఘములో చేరుటయో లేక సాధ్యమైయెడల ప్రస్తుతిము జరుగుచున్న ఉపసంఘములకై శ్రీత్రైపుములను ఏర్పరచుటయో అత్యవశ్యకమని మీరందరినీ నొకట కల్పించి చూపాడను.

3. ఇందును ప్రతి రాష్ట్రమునందరియు తిరిగి శ్రీత్రైపు సంఘములను సోపించుటకు ఏర్పరచిన సంఘములను మధ్య సభగారు కొందరును నియమించియున్నారు. వారు విధులును కు వచ్చునపుడు వారికి ప్రతిభాగ్యముగా సదుపాయముల కలిగింపుమని కోరుచున్నాడను.

4. మీరందరు స్వా ఆహ్వానము ప్రకరించుచు విషయ కర్మములను, ఓపికతోను మీరు గల అనేక కష్టములను తొల

శ్రీనివాసయ్యంగారు

శ్రీనివాస అయ్యంగారి దవానకీయము గత ఆదివారము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు జరిగెను. మద్రాసులోని శ్యామనాథుల బంధువుల అగ్రుడనే యుండిరి మిత్రులును, బంధువులును అనేకులు కవముతో కూడ నుండిరి. వారిలో ఎన్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, గౌ. న్యాయ శాఖాధ్యక్షులు, బామనాథు రాజు, ఎన్. గోపాలస్వామి అయ్యంగారు, డాక్టరు ఎన్. స్వామినాథులు, కూర్మా వేంకటరెడ్డినాథులు గారూను, మరి కొందరు ప్రముఖులును నుండిరి. పోలీసు కమిషనరు పత్తుమున నలుగురు సార్వజ్ఞులతోను, నలుగురు కాన్ స్టేబులుతోను సి. జే. యట స్వామిగారుచరమ క్రియలక్ష్మకు హజరుగ నుండిరి.

శ్రీనివాసయ్యంగారుకు అతిమౌళి వ్యాధి తమధ్య కొన్ని సంవత్సరములనుండి యుండెను. అదితప్ప ఇంకేమియు అనారోగ్యమును బాటులేదు. ఉదకమండలమునందుగా చెప్పులతోడు కుంచనట. దానిమీద భారము వచ్చెను. ఆ భారము క్రమముగ హెచ్చయ్యెను. ప్రభుత్వవైద్య కళాశాలపిన్సీపాలగు డాక్టరు కర్నూ ఎల్విగుగారును, డాక్టరు రంగారావుగారును చికిత్సచేయుచుండిరి. మద్రాసునందు తయారవునని మించిన వైద్యులు (ఆంగ్ల వైద్యులు) లేరు. అట్లుండియు మరణము తప్పిందికాదు. జాతీయవాద నాయకుడగు శ్రీయ్యుల ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు కీ. శే. శే. శ్రీనివాసయ్యంగారుకు మిక్కిలి దగ్గర బంధువు. అదియును గాక ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారి సోదరుడు కీ. శే. శే. శ్రీనివాసయ్యంగారుకు అల్లుడు. ఎన్. శ్రీ అయ్యంగారు బెంగళూరు నుండి వచ్చినది మొదలు అందులను ముఖ్యముగ ఆయన ఆరుదినములుగ. కీ. శ్రీ. అయ్యంగారుపడఁజొచ్చిన కుర్చీని, కర్తవ్యముకొనఁచుండిరి. శనివారము సాయంత్రము గౌ. పానుల్లు రాజుగారును, గౌ. న్యాయ శాఖాధ్యక్షులుగారును వారిని చూచుటకు వెల్లిరి. కీ. శ్రీ. అయ్యంగారు వారిని ప్రసన్నులైన అనాము ట్టులకై నిమాటలాడుటకు మీలైపోయెను. పానుల్లు రాజుగారిని కుర్చీమీద కూర్చుండదని అంతిలో బజ్జీ కూడ వేసెను.

శ్రీనివాసయ్యంగారుకు వచ్చుచుండగా అతనికి నిన్నటి పుట్టినరోజు ప్రకటించబడెను. అసహించుట, వారికిఁజేయవలయును. ఆయన శ్రీయ్యుల ఎస్. ఆరాధించునయ్యంగారు - పై కొద్దుగా వీరిలు. ఈ సందర్భమున ఇద్దరు కూర్చుండు గలరు.

కీ. శే. శ్రీ. అయ్యంగారి సారవత్తము నిన్నును విశ్వవిద్యాలయ కార్యాలయమున శ్యామనాథుల కళాశాలయను మూచుబడెను.

గిండుకొనుటకు ప్రయత్నింపడుదురని నమ్ముచున్నాడను.

5. మీ నిర్ధారణచేతను, మీ యేర్పాటు బలముచేతను మాత్రమే మీరు జయము పొందగలరు. గల్లపర్వతమున ఎల్ల తివాలావారును కూడిన ఈ సంఘముయొక్క ప్రతివాదమును అధివాదుల తప్పు బలములయొననుకరించి యోగ్యతను తెచ్చుకొందురని నేను నమ్ముచున్నాడను.

(చే.వాలు) టి. వి. శేషగిరిఅయ్యగారు, మ. నా. న. 5-6-1923 అధ్యక్షుడు.

ప్రకటన

రాజమండ్రి ప్రెస్ బిరో డి. ను. కోర్టు ఫయలు అఫలు 60/1923

వాదులు:— 1. ప్రతిపాటి బుల్లి వీరమ్మ 2. యా ఆ దెచ్చయ్యదేవూ మయనల్ల అయ్యయ్య తండ్రి సంగతుడు (ప్రతిపాటి వెంకన్న సా. వెద్దాపురంబాలా క. డడ్డమూరు, ప్రతివాది:— చ. కావధానల రామబ్రహ్మంగారు.

జెబవాడ ఫాక్టులు:— శ్రీ ఆళ్లీనుగూ గుమాస్తా వాదుల వేర (ప్రతివాది ది 22-6-1922) తేదీని (వాయిదించియ్యి) క్రింద దస్తావేజు రిప్టరీచేయించే సమిత్తు తెచ్చిన యానెంబరు దావాలో ప్రతివాది హాజరయ్యె నిమిత్తం వదల కోర్టులో ది 14-7-1922 తేదీకి వాయిదావేయించి వాదనలు వదల వాయిదాకు ప్రతివాదిగారు శతీజాద్యారాగా గాని ఖుమ్మగాని హాజరు అయి కోర్టువారికి తగుసంజాబుపి. యిచ్చుకోవలెను. లేమెడల వదరు 14-7-1923 తేదీని ప్రతివాదిని యాకన్నాచేసి దావా వాదలవత్తుం డిక్రీకావదనని యిందుమూలముగా తెలియపర్చడమయ్యింది.

వాదల క్లితగ, కాపీయర్లు సా. వి. శ్రీరంగరావు, సా. రా. జ. మం. డి

జస్తిసుపక్షపు స్థితి

సర్ త్యాగరాయ శెట్టిపథ

ఇదివరకు పత్రికలలో ప్రకటించినట్లు పానగల్లు రాజుగారి బస వాగాయనభాగనందు గత ఆదివారము జూలై 1-వ తేది కొందరు జస్తిసుపక్షమువారు సమావేశమైరి. ఈసభను ఏర్పాటుచేసినది 400 పి. త్యాగరాయ శెట్టిగారు, వారు సభకు ముఖ్యులను కొందరును ఆహ్వానించినందుచేతను. సభకు వచ్చిన వారిలో రామనాథురాజు, కొల్లింగూడురాజు పి. శే. శే. వల్లె ఎం. శృంగునాథులు కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి ఆర్. కే. వల్లె ఖంశెట్టి, పి. టి. రాజును, డాక్టరు నుబ్బారాయను, డాక్టరు నటేశం మొదలగువారు యుండిరి. సుమారు 100 మందిగంటల సేపు చర్చ అతితీవ్రముగ జరిగెను. యవరాజుగారి వ్యవహారములందు జస్తిసుపక్షము ఇతరరాజకీయపక్షములతోపాటు బని చేయవలసిట్లు అంగీకరింపజేసిన సభకుజస్తిసుపక్షము వారందరును ఆహ్వానింపబడవలయున అది ప్రాతిభ్యముగలది కాదని కొందరు ఆక్షేపించిరి. 400 పి. త్యాగరాయ శెట్టిగారు తమకునాయకత్వ ముక్కురలేదనియు రాజీనామా నొసగెదమనియు చెప్పిరి: కాని సభ్యుల సేతులు వారిని రాజీనామా నీయవలదనిజేడుకొనిరి. ఒకవిలేఖుడు

మరియొక రిపోర్టు

400 పి. త్యాగరాయ శెట్టిగారిచే నాహ్వానింపబడిన జస్తిసు పక్ష నాయకుల సభకు ఎం. శృంగున నాయకు ఎం. ఎల్. సి. గారు అగ్రాగసాధిపత్యమువహించిరి.

సభకు అనేకులు వచ్చిరి. వారిలో జస్తిసు పక్షపు కాన సభ్యులను కొందరుండిరి. (పారంభమున సర్ త్యాగ శెట్టిగారు తమకు నాయకత్వము అంగీకరలేదని చెప్పుచు, పత్తుమున తగిన నాయకుని మరియొకరిని ఎన్నుకొనదని కోరిరి. శెట్టిగారి నాయకత్వము నుండి తన యనభవమును మేధావిన జస్తిసుపక్షపు డయమునకు జనియో గించుచుండ వలెనని టి ఎస్. శి. జ్ఞానపీఠ్ గారొకటి ర్యానమును ప పాదింపగా తిర్యాగ మంకరింపబడెను. తిర్యాగమున కనకూలము గ కొందరు మాటలాడిన పిమ్మట, డాక్టరు సి. నటేశం మొదలగువారు మాటలాడిరి.

ఈసభ కేవలము తనమిత్రులకై యుద్దేశించబడిన సభ యని 400 పి. టి. శెట్టిగారు ప్రకటించిండున నేని సభకుందు పాల్గొనుట కిష్టపడలేదు కాని మద్రాసులోని మాపక్షపుస్థితి కొంత విశదీకరించుటకై నేను విధి లేక చెప్ప వలచి తిని. త్యాగరాయ శెట్టిగారు సరంభకాధికారముతో ప్రకర్తి పక న్యాయముగ నుండిన, మద్రాసు సర్ శెట్టిగారి నాయకత్వమును ఆక్షేపించి: అయిన తన స్వంత యభిప్రాయములను రాజకీయములందు ప్రకటించెట్లు నూడెను. 400 శెట్టిగారు అనవసరముగ కొందరిని పత్రికలలో దూషణలపాలేసి వారికి మనో కేదన కల్పించుచున్నానని ఇట్టి వని ఆయన మునిషేయట యుక్తము. నేటి నుండియైనను ఆయన ఒక క్రమవిధానము ననుసరింపట యుక్తముగ నుండునని మొదలగువారు చెప్పిరి. కాని 400 శెట్టిగారు నాయకుడుగ నుండగ నీట్లు అధిక సంఖ్యాకుల కోరిక నుండిండున అట్టి తిర్యాగము ఆమోదింపబడెను. కో. న. బుత్తూలు టి. వి. రామలింగ శెట్టిగారు పక్ష నాయకులలో ప్రముఖులై యుండ, వారి నాహ్వానింపకుండుట యనుచిరిమని (పారంభమున కొంద రాక్షేపించిరి. కాని అగ్రాగసాధిపతి ఆయాక్షేపణను (పారంభముననే నివసించి సభాకార్య క్రమమును సాగించెను.

మంత్రులు తమ పనిని తృప్తికొనుగ పనిచేసిండుటకు వారియెడ కృతజ్ఞత జూపవలసినదని ఉన్నాను సాహెబుగారుపపాదించగా అతిర్యామను ఆమోదింపబడెను.

జస్తిసు పక్షముయొక్క కార్యక్రమమును నిరూపింపవలసినదని యొక్క తిర్యాగమును బి. మున స్వామినాథుడు గారును ఏయే సంకర్షణలందు ఇతర రాజకీయ పక్షములతో పాటు వికీధించి పనిచేయవలెనో విశదీకరింప వలెనని రామనాథురాజుగారు మరియొక తిర్యాగమును ఉపపాదించిరి. (గ. ప్రె.)

* * * * *

జస్తిసుపక్షక, మంత్రులు

జస్తిసుపక్షకా నిర్వహణమునకై సుమారు రిమాడునవత్సరములనుండియు మంత్రులు ద్రవ్యసహాయము చేయుచుండిరి కాని ఇకమిడట అట్టిసహాయము చేయుచుండుటకు వారు ఒడబడి నట్లు తోచదు. అందువలన జస్తిసుపక్షక దైర్ఘ్యరల అనవసరమునకేను ఈ సాయంత్రము జరుగునని మాకు రూపి కర్తమాము తెలిసినది. ముందు ఆ పత్రిక నట్లు నిర్వహింపవలెనో కర్తవ్యము ఈ సభకుందు అలోచింపబడును.

దేవర్లలో భారతీయుని నీయమింశకపోవుట న్యాయమనియా యే
పించి మోసము గావించినవారిని శిక్షించితిరవ లె న ని భార
తీయద్రవసంఘమువారు కోరినయు, ప్రభుత్వమువారు తమ
వాద్యతను స్వయముగ, ప్రభుత్వముగ నొప్పొనక ఇంపీయల్
బ్యాంకువైసే భారము వైచిరియు, ప్రభుత్వమువారి కిష్టము
న్నవో తటతాలూకు భవము 2½ కోట్లనో 4 కోట్లనో తీసికొని
అల్లయన్న వాటాదార్లకు పంచిపెట్టుమని బ్యాంకు కుత్తన
విచ్చినవో ప్రభుత్వవాద్యత తెలిసియుండెడి దనియు హమియి
చుటకు ఇండియా ప్రభుత్వశాసనము ప్రకారము ప్రభుత్వమువా
రికి హక్కు లేదనియు బ్యాంకువారికి నుండగ నోటిసీయ్యబడి
యుండిన వారు దానినితక్కునేయక తమయధికారమును మీ
రిపెత్తించిరియు లెండేడ్లకు కానిరాజుటి అల్లయన్నబ్యాంకు డి
విడెడ్ల యాభారమువైసే 4½ కోట్ల రూపలను కడితీయంద
నప్పిచ్చుట యన్యాయమని వాదించి సింగ్లర్ వర్సన్ వ్రాతను
కేసు నడపించిరి.

5. నాకు భారతీయులు వలసపోవుట యిష్టమే. బ్రిటిష్
కాలనీలకే గాదు, ప్రపంచములో నెతరజాతీయులన్నింటికిని సత్
కలసివడే. ఈ సందర్భమున దక్షిణ ఆఫ్రికా జాతీయులు కొన్ని దినము
యందు మండితరహాకాములు గఽవు. వలకొని ఇతరజాతీ
యులు ప్రతిపక్షాత్ములు, బ్రహ్మానందను ఆర్థిక ప్రయత్నము వేషముల
చేస్తారు. భారతీయులు గూడ నాపైబిసి భారతజాతీయుల వల

7. ప్రతికార విధానము నవలంబించుట అవరణయోగ్యముగాదు. విశేష ప్రభుత్వాధికారము ల్లభింపఁ జూరఁజేయుటను, పారిశ్రామిక సందర్భమునపుడు యిట్లు, ప్రతికార సిద్ధాంతము కాచరణలో చేయు నాధ్యము గావలెదు.

శ్రీరంగయాత్రికులపై పన్ను వేయటకు ప్రభుత్వమువాద నిరాకరించుట

తెనకనాల్లి జిల్లాబోర్డువారు శ్రీరంగమనకు వచ్చి
యాతెనకనాల్లి కల కొక కానిడిబ్బు చొప్పున పన్ను వేసివో
కొర వేల రూపాయల ఆదాయమువచ్చునని అట్టిపన్ను వేయుటకు
నిశ్చయించి లాలూకా బోర్డులకును అట్టి పన్ను వేయుటకు
ప్రొత్సహించిరి. ఈపన్ను మొత్తముతో అంటుకోముల నడ
చుటకును, మాత్ర, శిశువేయముల కొరకును, వీరులకు సైనికుల
కు భూమికిని కప్పించుటకును ఉపయోగింపబడుననియు తెలియ
బరచిరి. కాని ఈపన్ను వేయుటకు మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు
నిరాకరించిరి.

నోటీసు
గుంటూరు సబ్ కోర్టు ఫయల్
O. S. 25/16 E. P. 1923 దుల్హా
వాదకులైన కిల్లట్ల రామయ్య కగయరాజు దీక్షినిబట్టి
వారంటు అమలు సందర్భ కోర్టులోనే జరుపుచు యెన్ని
పర్యాయములు ప్రతివాది అయ్యు యే తేకర్తపు చానుకు కృత్రిమ
నోటీసు చేయించినా తీసికోవడా వున్నందున ఫయల్
నా 11-7-28 తేదీకి వాయిదా సర్దుయించిందున తెలియ
పరచి ముగించి.

29-13.   డి. రాజ్‌వరరావు,
నామినేటరు,

విదేశ వార్తలు

నవ్వుపరిహారముల సమస్య

లండన్-ప్రెస్ బిరో

జర్మనులకు ప్రత్యక్షము

లండన్ జూలై 1:- రాత్రి 11-15, డెయిలీ మెయిలు ప్రతిక ఇట్లు తెలుపుచున్నది:- నవ్వుపరిహారములను గూర్చి ప్రాంతీయ బ్రిటిష్ వారికి ఒకటివేల కోట్ల రూపాయల వ్యయము ప్రత్యేకముగా జర్మనులను సమీపించి ఆమెరికనులకు బ్రిటిష్ వారికి కలగలసిన ఋణములను కట్టివ్వఁజేయుట సాధ్యమైనదిగా జర్మనులు పెద్ద మొత్తము నిచ్చునట్లు గోరదరనియు ఆమెరికా, గ్రేటు బ్రిటన్ పరమపూరితముగా కలగలరాగలసిన ఋణములను కట్టించుకొనెదరనియు అనుకొనుచున్నారు.

బ్రిటిష్ కిన్ వర్క్స్ ట్రస్టు ప్రయత్నములు

నవ్వుపరిహార సమస్యను పరిష్కారము చేయుటకు ప్రైవేట్ పారిశ్రామిక ప్రయత్నములు కొందరు కిన్ వర్క్స్ ట్రస్టు ప్రయత్నములను రహస్యముగా ఒక విధానమును తయారుచేసి జర్మనులకు కలిపి.

పరానుల యభిప్రాయము

లండన్ జూలై 1:- రాత్రి 9-30, టైమ్స్ ప్రతికా విశేషం ప్రాంతీయ నాండి ఇట్లు తెలుపుచున్నది:- సోమవారమునాడు నవ్వుపరిహారములను గూర్చి మరల చర్చించుటకు పీలకెనటుల జేయవలెనని పోయింకేల గారు లండనులో నున్న రాజుబారులకు తెలియజేసెను.

భూమిపై విధానమునకు ఇప్పటి విధానమునకు ప్రైవేట్ వారి పర్యటనలలో భేదము కన్పించదు. నవ్వుపరిహార విషయములందుగాని మరలర వ్యవహారములందుగాని జర్మనులను పొల్లనట్లు అంగీకరించుటకు ముందు జర్మనులు సాత్విక నిరోధమును మానప్రయత్నములను జేయవలెను. జర్మనులు త్వరగా ఋణము నిచ్చిరేని రూపమును దత్తవలెనే పరానులు భాగి జేసెదరు. ఈరెండు విషయముల మీదనే చర్చించుటకు ఇంకను అవకాశము గలదు.

బ్రిటిష్ వారి వైఖరి

లండన్, జూలై 1:- అబ్జర్వరు ప్రతికా విశేషం ఇట్లు తెలుపుచున్నది:- బ్రిటిష్ వారి ప్రశ్నలకు పరానులు లిఖిత రూపముగా ప్రత్యుత్తరము నీయకున్నచో ప్రస్తుతము పరానులు అలంబించుచున్న విధానము యూరపునకు ముప్పును తెచ్చివైట్ వారు రుగురని గ్రేటు బ్రిటన్ బహిరంగముగా తెలియజేయును. జూన్ 7 తేదీని తెలియజేసి నవ్వుపరిహార విధానమును అనుసరించి జర్మనులతో గ్రేటు బ్రిటన్ రాజుబారులను జరుపును. పరానులు ఇందులో పాల్గొనవలెనని జర్మనులకు స్పష్టమైనదిగానే వ్యవహరించును.

పరానులతో సంబంధములేకుండ జర్మనులతో నవ్వుపరిహారములను పరిష్కారము చేసికొనుటకు తక్షణరీత్యానుల సమావేశము జరగవచ్చును.

ప్రెస్ బిరో జూలై 2:- నవ్వుపరిహారము అబ్జర్వరు ప్రతికలో ప్రకటించబడిన తంతి చాల సంచలనమును కలుగజేసెను. అదియే బ్రిటిష్ అధికారుల వైఖరి అయియుండునని తలంచుచున్నారు.

అట్లు నేను ప్రకటించలేదని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు బహిరంగముగా ప్రకటించలేదని తలచుచున్నట్లు తెలుపుచున్నది. తంజీరు, అదిను, నెరజి పీలకెనటులయందు జర్మనులు తెలియించినట్లులే తక్షణముగాను నున్నదనుచున్నది.

లండన్ జూన్ 30:- బెల్జిం సంధిగూర్చి తేలిపోవుటనే నవ్వుపరిహారములనుగూర్చి లండన్, ప్రెస్ బిరో వారు మరల చర్చించుటకు సాధ్యమగుచున్నది.

లండన్ లో నున్న ప్రైవేట్ రాయబారులకు పోయింకేల గారు అంతయు తెలియజేసిరి. వారు బ్రు సెల్స్ సంకతి పరిష్కారము అయిన వెంటనే కర్ణాట ప్రభుత్వం చర్చించుటకు కనిపెట్టుకొని యున్నారు.

పరానులు తీవ్రమౌషికముగానే బంపెదరని లండన్ లో అనుకొనుచున్నారు. భూమిపై సోమవారు ప్రాంతీయముగానే ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెదరని ప్రైవేట్ ప్రతికలు వాయు

చున్నది. రాజుబారులు ప్రాంత ప్రత్యుత్తరముల తరఫున సమిష్టి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెదరు.

పరానుల ఉద్దేశ్యములకునిదర్శనము

నేటు వారు రూప వ్యయమును అమోదించినందులకు ప్రైవేట్ ప్రతికలు ఎంతయు పొగడుచున్నయని. ఇదియే వారి ప్రతికరణకుదిక్కి ప్రత్యక్ష నిదర్శనము. పోపు నవ్వుపరిహారములను గూర్చి గొప్పరీ మతమును ప్రాసిన శీఘ్ర అనుకూలముగా నున్నది. ఆలేఖయందు పోపుగారు జర్మనులు తామియరలసిన ఋణమును తీర్చివేయుటకు ప్రయత్నించవలయుననియు జర్మనులు ఋణమును ఇచ్చెదరను అభయమునబట్టి రూపము ఆక్రమించుకొనుట అవసరము అవసరముగాని మిత్రమండలి ఆలోచించెదరనియు పోపు తెలియజేసెను.

ఆదిలోపరానుప్రతిక లీలేఖను నిరసించెను. నవ్వుపరిహారసంఘము వారు జర్మనులతో కలగలసిన నవ్వుపరిహారము నిచ్చుటకు కర్తవ్య భారేదాయముగలగతి నిష్క్రమించుటకు బదులు ఇతరులను నియమించుటకు మామించుచున్నారనియు వెర్నాయిస్సు సంధిని సవరించుటకు నూడెత్తరులను నియమించుటకు మామించిరనియు ప్రతికలు ఊహించినవి.

నేటు సభలో జరిగిన చర్చ పోపుగారి శీఘ్ర తప్పని తెలియజేయు ననియు పరాను పార్లమెంటువారు పోయింకేల గారిని బలపరచినందులకు ప్రభుత్వము చూపించుననియు ప్రతికలు నేడు వాకొనుచున్నవి.

జర్మనులకుగల ఆశ ఒక్కటే

దౌర్జన్యమువలన గలుగు ప్రమాదములు

లండన్, జూలై 1:- రాత్రి 10-25, పరానుల వైఖి మాటలకు పీలకెనని పోయింకేల గారు తెలియజేయుటచే ఒకరితో నొకరు పెనుకలగుటకు తప్ప వేరమార్గము కనిపించుట లేదు. వైట్ మా యని జర్మనులు గ్రేటు బ్రిటన్ విషయముననుటలు టైమ్స్ ప్రతికా బెల్జింకు విశేషం తెలుపుచున్నది. ఇక రూపలో చాలకాలము జర్మనులు నిలబడలేదని భావించుచున్నది. బెల్జింకుగారి ప్రత్యేకమున కొంతదారి వీడ్చుట ననుకొన్నాడు. అది గూడ నిరాస ఆయెను. సాత్విక నిరోధము నిష్క్రమించుట మైనదని దివ్యుటి నీచి జ్యూటింగు ప్రతిక వాకొనుచున్నది. ఇక జర్మనులకు ఒక్కటే ఆశగలదు, అంతయును తీసి ఆశమును వైట్ మాలు తెలియజేయవలసి వచ్చే. అంతకుదత్త వేరమార్గములేదు. ఇకతర కప్పుడే తరువాతా దౌర్జన్యముకు పీల ప్రయత్నములను జేయలేదని రిచిను నిందించుచున్నది. ఇప్పటికైనను మిడిపోలే దనుచున్నది.

బెల్జింకు విశేషం ఇప్పుడు తెలుగువారుకు పీలకెననియు అంతయు మిడిపోయిన దనుచున్నాడు ప్రజలందరను ఒకేమారు తెలుగువాటాల్గు అవకాశమున్నచో అది రెండేండ్ల క్రితమే జరుగవలసియుండెడిది. హెర్బ్యానో గారు జెప్పినట్లు సాత్విక నిరోధమును సాగించక ఆకునకు చేయూత నొసంగినచో రిచిల్లను పాడుకేయుటకు బాటియ వారులకు అవకాశము గలుగును. మనము ఏదో ఒకటి నిశ్చయించుకొనక ఊరకుంటిమేని మనవి పూర్తికయినట్లులే. మన కేమియు లాభములేదు. రిచిల్లనుల వైఖరినిబాడ రిచిల్లనుల ప్రతికరణ రిచిల్ల ప్రభుత్వమునే మట్టడించెదరని క్యాథలిక్ ప్రతిక వాకొనుచున్నది.

కాథలిక్ నెరజి బాటియవారులు రూపలో జేయు దౌర్జన్యముకు బాటి ప్రహస్యాత్మకా ఫిర్యాదలకు భయపడుచున్నది.

ఇకపరానులను తెగొట్టిరని 7 నుడు జర్మనుల రిచిల్లను కారణముచే బెల్జింకు రైలును కనీదిర్చుకొనుటకై జర్మనులు బెల్జింకుగొట్టిరి. కాని రూప ప్రజలవై అపరాధపు పన్నులు, శిక్షలు పడవందుకుటై రైలుపట్టాలను తంతులను తెగొట్టుట మానలేదని ప్రతికలుచున్నవి.

దౌర్జన్యమునకు దౌర్జన్యమునే ప్రయోగించిన బుట్టలెగుర కలసికమ్మును. ఎంతమందియో కాలబడుచురు. ఒడై రైలుంక తంతులను, రైలుపట్టాలను తెగొట్టుట ప్రారంభమగును రూపను రెండవ విధానమునకి ఫీదర్మనుగా జేయలేదని ఇకపరానులను, తంతులను తెగొట్టుట కి భిప్రాయ మనియు అట్లు జేయుటలో చాలకాకు నెగ్గినదియు కొలొననంది టైమ్స్ ప్రతికా విశేషం తెలుపుచున్నది.

జర్మనీలో బాకారములు

9-20 ఏండ్ల ప్రాయముగల బాకారము యువకులు ఇప్పుడు జర్మనీలో విద్య సభ్యునియటకు వారి కనుకూలమును రషియను సోదాయులు ప్రభుత్వమువారే వహించిబంపిరి. జర్మను ప్రభుత్వమువారి ఆహ్వానముమీద వీరు జర్మనీలో ప్రవేశించిరి.

జూలై లోపుగా యునై టెడ్ స్టేట్సులో ప్రవేశించుటకు ఎండర్ కో కొందరబడుచున్నారు. అనుకొన్నవారికంటె ఎక్కువగా ఆసియా ఆఫ్రికానుండి వలసనిమిత్తము వచ్చిరి. విల్లీ కుడిపుల పరిశ్రమలు బాకారేవు. వీరందరకును బోటులేదు.

బ్రిటిష్ వాకొ నార్టింగ్ అంటుకొన్నది. అర్జుటకు పీలు లేకున్నది.

నవ్వుపరిహారము పోలీసువారిపై రాళ్లను రువ్వుట

కేపు లిటనులో ఉక్కుపనివాండు నమ్మెగ్గట్టి. పోలీసు వారిని రాళ్లతో గొట్టిరి. దొమ్మి కాసనమును చదివి వినిపించుండగ దండకాధికారిని రాముతో గొట్టుటచే తల దిమ్మెగ్గట్టచదివెయెను. కేపు లిటనుకు నేనలు పోయినవని తెలియచున్నది.

తంజీరు సమస్య

బ్రిటిష్, ప్రైవేట్, స్పాన్స్ ప్రత్యేక పరిష్కారముల తంజీరు సమస్యనుగూర్చి విశేషంగా కార్యాలయమును చర్చించి ఒకటి వడినను జేసికొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని క్వర హారము కుడుగునట్లు లేదు.

పున్సీపుట్ జాన్ సన్ గారు

పిలుకుజేరిరి. ఇంగ్లాండులో మద్యపాననిషేధ ప్రచారమును గల్ప తలంచలేదు. మొదట దక్షిణ ఆఫ్రికాకు పోయి అవ్వొటునుండి పల సై నకు, ఇండియాకును పోవును.

బహిరంగముగా ఇద్దరికగ్గర ఫిర్యాదును దొరకుటచే బ్రిటిష్ పోలీసువారు అగ్టు జేసినది దెసలూర్పు వార్తలు తెలుపుచున్నవి.

1923 క ఆర్థిక ప్రత్యుత్తరము 1924 సంవత్సరమునకుగూడ అనుకూలించునట్లులే జేయవలె ననుకొన్నానను ప్రైవేట్ నెగ్గెటు వారు ప్రోసిజేసిరి.

పదచ్యుతుడగు కెయిజరును

కామకుట జర్మనీనుండి మరల చాలమందిర ముచున్నారు. ప్రెవెరిట్ రాకొమరుడు, దాక్టరు పీలుపీచి, గారుచర్చి సంధిగూచుచున్నారు. పీలు పీచిగారు ఏకరాజు ప్రభుత్వ వారుల వాయకుడు.

బ్రిటిష్ ఆర్థిక చట్టమును కానున్నసభవారు మూడుకోలులు పూర్తిగ చర్చించెదరు.

పల సై ను గోల

న విచారించుటకు ఒక సంఘము నియమించబడినది. గో హెస్టర్స్ క్యామ్యూన్ గారికో సలహా జేసెదరు. రింటర్నా (పపుపు, కప్రా ఆరంబిగోరువారు విచారణకు తోడ్పడెదరు. డిజెక్టర్ ప్రభువు విచారణసంఘాధ్యక్షులు. పీలు ప్రభువు డెర్బీ ప్రభువు పల సై ను సంకతులను పూర్తిగ చర్చించుటకు నియమించబడిరి.

బ్రిటను ఆదాయము

ఈ ఆర్థిక సంవత్సరములో మూడు నెలలకు యునై టెడ్ కింగ్డం ఆదాయము 187000000 పానులు. గత సంవత్సరము ఇదేకామునకు 8000000 పానులు ఎక్కువగాకచ్చెను. ఖర్చు 21400000 పానులు. ఈసాలు 800000 పానులు ఎక్కువ క్యయమై ఈ ఖర్చులో ఆమెరికనులది 15 00000 పానులు ఒడ్డి జేర్చబడినది.

శాసనసభాయెన్నికలు:

రైతుల కర్తవ్యము

[కన్నెగంటి సూర్యనారాయణమూర్తి చౌదరిగారు]

ప్రస్తుతమనస్థితి చాల సంధిగాకనడమున్నది. మనలో విద్యాధితులైన వాడుకుల జాతి పురుషుల ముగ్ధుల ప్రావీణ్యము మనను చీకాడుపరచుచున్నాడు. మనదేశములో విద్యావీహిత ప్రజలలో పెక్కువగానుండుటచేతనే మనప్రజ లిట్టి సంధిగాకనడము నిర్ణయించుకొనసాగుటకు సలహాదాధారకడలనెసేసితి సంభవించినది. ఇంగ్లాండునగైరా పాశ్చాత్యదేశములలో ఇట్టి సంధిగాకనడమునొందినప్పుడు ప్రజలందరు విద్యావంతులగుటచేత వారికర్తవ్యము వారే యాతరులమీదాధారపడక నిర్ణయించుకొనగల్గుచున్నాడు. మనదేశమునకట్టి మహాస్వతస్థితి యెప్పుడుగల్గునో దైవమునకేయెరుక. మనలో విద్యావీహిత యెక్కువగానుండుటచేతనే స్వార్థపరులైన విద్యాధితులలో కొందరిమీదాధారపడి వారి మోసకర్తవ్యము లోనై మనహక్కునర్తవ్యములనుచువారి గౌరవవత్తులతోనను వారిస్వార్థపరత్వముతోనను బలియిచ్చునక మనకుగల్గు సున్నది. ఈవిద్యవీహిత చేతనే మనసాంఘిక కగాదాలన్నియు రాజకీయరంగములోనికి తెచ్చి నిలిరామోకాల్చుపెట్టి చేజిక్కిన రాజకీయస్వార్థత్వార్థకాశములను కూడా బోర్లద్రోయకొనుచుండుటగూడా తటస్థించుచున్నది. గత మూడుసంవత్సరములందు జరిగిన శాసనసభా యెన్నికల సందర్భములో లోకశాయకుడైన గాంధీయహాత్ముడు యాశాసనసభలు యెందమాపులవంటివిగాని ప్రజల కష్టముఖముల పాలించునదియూ వారికోర్కెలు నెఱవేర్చునదియూ గావుగాన యిట్టి బూటకపుసంగ్రహములకు మనము సమ్మతి జూపిన ప్రయోజనములేమి గాన మనకు సుప్రార్థహక్కులు గల్గువరకు మనమీ సభలను ఒహిమక్కురించి తద్వారా ప్రభుత్వమునకు మన అసమ్మతిని తెలియజేయుటే కర్తవ్యమని దేశమున కంతయు జూలెను. ఆముఠయొక్క శంఖారము వాణ్ణించి ఆయనకువాక్కు జేదవాక్కుగా సమ్మిమారిత 89 మంది కోట్లవర్స నిరాకరించిరి. మిగతా 11 మంది కూడా బుద్ధిప్రాయముగా వోట్లనివ్వలేదని తమకందకు తెలిసినవిషయమే.

మనదుర్భలము

మహాత్ముని శంఖారము ప్రారంభమగు సమయములలో త్యాగరాయకెట్టిగారు 'వగైరా ప్రభుత్వము యీ ప్రభుత్వము బ్రాహ్మణుల పుత్రులమనియు, బ్రాహ్మణులకు పుత్ర్యములు ప్రభుత్వవారివని చెప్పటచేతనూ అధిః సంఖ్యాకులైన బ్రాహ్మణేతరులే అధ్యక్షులుగా వెల్లడరనే అనూహచేత బ్రాహ్మణులు కల్పించిన కల్పితోద్భవముగాని పేరుగాదనియు వారిమాయావాగురులబజిక్కి పూకుకొనక తప్పక మన బ్రాహ్మణేతరులకే వోట్లనిచ్చి పంపవలసినదని బోధించుటచేతనూ అదివరలో బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులకున్న సాంఘిక కగాదాలను పురస్కరించుకొని మన బ్రాహ్మణేతర శాయకుల వాక్యములే నిజమని దుర్బుధుడెంద నూటికి 11 మంది మాత్రము వోట్లనిచ్చినసంగతి మీకెల్లరకు విశదమైనవిషయమే. ఈవిషయములో మనరైతుసోదరుల కెట్టిలాభములు చేపారక పోయినను యీ ప్రభుత్వములో రైతులకెట్టి స్వాతంత్ర్యగణక పోయిననూ మనలో నాయకుని పేరుబెట్టుకొనినవారికినే మనలో యెన్న ప్రభుత్వవారలనున్న మనలోయెన్న ధనాధికులైన స్వార్థపరులైన కొందరు ప్రత్యేకవ్యక్తులకునూ కొంతలాభము గల్గినమాట యథార్థము. ఆలాభము లేనియన దేశస్వాతంత్ర్యాభిలాషులై దేశమాతయొక్క దాస్యశృంగులను అదృష్టము త్రించినచేత కా రాధా స పరుల కడ్డము నిలచి స్వలాభాపేక్షాపరులై ఏమియూ తెలియని అనూహకులైన ప్రజలను కొందరిని వారిపార్టీలో జేర్చుకొని ప్రభుత్వమునకు దానులై సంయత్తు వారిలో నాయకులైనవారికి నెలకు 5 నేలరూప్యములు చేతముల సంయత్తి పడవును సంక్రమించుటయు అట్టివారికి తోడ్పడి సాయమొసర్చి మనలో ధనాధికులైనవారికి కొన్ని గౌరవవత్తులను బిరుదములను సంక్రమించినమాటకూడా నిజమే. ఇక మనలో ప్రభుత్వసేవకులుగా నుండి మనలో భేదాభిప్రాయములు కలుగలేని మనను ప్రభుత్వమునకును తిప్పి వారికి లొంగజేసినందుకు కింది పుస్తాకములనుండి నైపువ్యంగములకు ప్రయోజకములు యుటయు రావునామోవ వగైరా గౌరవనీయులను సంక్రమించుటయు కూడా కల్పనమాట నిజమే కావున సోదరులారా

యీ ప్రత్యేకవ్యక్తుల స్వలాభముకొనును వారు మనకందకు వచ్చి మనకు స్వరాజ్య మక్కురలేకు స్వరాజ్య మొచ్చినయెడల మారైతుల కేమియు లాభములేదు. అది బ్రాహ్మణ రాజ్య మవును కావున మీచుట్లని బ్రిటిష్ పరిపాలనకే దేశ మేమూ కాళ్ళకముగా నుండిన మనుటయు మనచేతకూడా ననమించుటయు తటస్థించుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు మనలో విద్యాధితులను దగ్గరకత్తిసి పెద్ద పువ్యోగము నిచ్చుటకు గౌరవ పడవుల నిచ్చుటకు గౌరవనిదముల నిచ్చుటకు కావలయు మనము ప్రావీణ్యములన్నాము. చీలదీసి పరిపాలన జేయుటే యీ ప్రభుత్వపద్ధతి. ఈ ప్రభుత్వము మనదేశమున వచ్చినప్పటినుండియు యిదేవద్ధతిమీద జరిపాలించుచున్నాడు. మొట్టమొదట యీదేశమువారు ఆచూక బెట్టినప్పుడు యీదేశములో చుట్టబడిన్న నాయకత్వమున్నా యెవరిదా యని అలోచించి బ్రాహ్మణులదే నని తెలిసికొని వారిని దగ్గరకత్తిసి వారికి పెద్దపెద్ద పుస్తాకములన్నా గౌరవవత్తులన్నా బిరుదములన్నా యిచ్చి వారిని స్వాధీనపరచుకొని తద్వారా ప్రజలను వారిచేత కీలుబొమ్మల ట్టుడించుచున్నార. కొంతకాలమునకు వారు తెలిసికొని మా దేశమునకు స్వరాజ్యము కావలయునని స్వాతంత్ర్యాభిలాషులయ్యేటప్పటికి బ్రాహ్మణులకు బ్రాహ్మణేతరులకు తగదాలబెట్టి అధిః సంఖ్యాకులైన బ్రాహ్మణేతరులను తమకడ్డకుచీరి వారికి కొన్ని స్వలాభములయిన పడవుల నిచ్చి వారివ్వారా అధిః సంఖ్యాకులను తమకులలో జేసికొని మాకు స్వరాజ్యముక్కురలేదు. మౌళభుత్వములో కెన్నవార లుండిన చాలానని అనిపించుచున్నాడు. మనవారు ప్రభుత్వవారలను మన బ్రాహ్మణేతరులకు వచ్చియెడల మనరైతులకు ప్రభుత్వములో చాలాపాటుబడి కలుగునని భయపడుచున్నాడు. ఈభయము కొన్ని కారణములు బుద్ధుమాట నిజము. ఇదివరలో ప్రభుత్వవారలందరు బ్రాహ్మణులుగా నుండుటయు ఆసాకరులు రైతులను పీడించుటయు వారి కెట్టి గౌరవమును జూపక బానిసభవంపై పిన్నముగా జూచుటయు వారి కష్టముఖముల నెంత మాత్రము పాటించక వారి బాధలు ఎంతమొరబెట్టుకొననను అలంకరు దిక్కులేక ప్రభుత్వాధికారులైన బ్రాహ్మణులు పీడించుటచే బ్రాహ్మణేతర రైతులు విసుగుజెంది మనమును ఆంగ్లేయ విద్యుత్తునెరిసి ప్రభుత్వవారలను సుపాదించి అన్ని కాలలలోను మనవార్ల సౌభర్యముగా నుండియెడల మనమొర లాలించి మనవార్లు ముఖ్యములను లోలగద్రోయుటయు మనసభమునకు ప్రభుత్వములో పాటుబడి గల్గుటయు లోనియనని భ్రాంతి పడినమాట నిజము. ఇది నిజముగా భ్రాంతియో గాదో మన బ్రాహ్మణేతర ప్రభుత్వోద్భవము వచ్చిన తర్వాత మనకు యెంతమేలు జేమొల్లున్నదియు నే కెప్పుడయే తమకు విశదమగుచున్నది. ఇంకా మనవార్లు ప్రభుత్వవారలను లోటచేత మనకేమియు మేలు లేక పోయినను ఒక విధముగా కీడే కల్లుముచ్చదని మన మొప్పుకొనక తప్పదు. ఎందుకనెనని మనలో విద్యాధితులు అసలే తక్కువగా నుండుటయు ఆ పున్నవారందరు ప్రభుత్వమునకు నోరులై వారి కిరీరములను ప్రభుత్వ దాస్యములకు విక్రయించుటయు మన మేలేమియు అలోచించుటకు వీలులేక పోయినను మీదుమిక్కిలి మన హక్కుస్వత్యములను సనింపజేయుటలో ప్రభుత్వమునకు చేపొడువాదుగా నుండక తప్పనిసరి యగుచున్నది. అందువలన మనలో విద్యావీహితందరు వారి బోధనలకు చెవియొగి తెలియక వారి నాశనమున చేత తెచ్చిపెట్టికొనుట తటస్థించుచున్నది. కావున సోదరులారా యిప్పటికైనను మనజ్ఞానశీతమును విప్పి మనకర్తవ్యమే దియో మనము నిర్ణయించుకొనక తప్పదు. నేను మిమ్ము నొక ప్రశ్న యడుగుచున్నాను. దానికి మీ స్పందన పూర్వకమైన జవాబివ్వండి. మనకు కావలసినది యీ ప్రభుత్వము దాస్యము జేయుటకూ లేక యీ ప్రభుత్వమును మన కన్నెత్తమైన ద్రవ్యములల పోషించు చున్నామన గాన దాతలు యజమానులను నగు మనము యీ ప్రభుత్వ వారలచేత మనము ఇష్టమనారము నోరి కేయించుకొనుటయో? ఈ ప్రశ్నచములో యజమాని నొకటి సేవజేయుట యొక్కదై నా తటస్థించుచున్నదా? (తన స్వార్థంత్వముగల యిరర దేశములలో ప్రజల యిష్టముమీదనే ప్రభుత్వము నడుచుచున్నది గాని ప్రభుత్వ యిష్టమనారమే ప్రజల నడువలసినదన్న దృఢభవ యెంతమాత్రము లేదు. మన మెంత కాలమా నిరంతుకాధికార ప్రభుత్వమునుండుండెనను. మనదేశమునకే స్వాతంత్ర్య ముద్దించిరకు యీ ప్రభుత్వవిధానము మారనంతవరకు యీ ప్రభుత్వవారలు బ్రాహ్మణులుగా నున్నను బ్రాహ్మణేతరులుగా నున్నను మన కేమేలు చేయజాలరనే నమ్మక తప్పదు. మనకెప్పటికైన స్వరాజ్యము కాక తప్పదు. ఆస్వరాజ్యము యెన్నిక పరిపాలన కాక తప్పదు. ఆయొక్కలలో

అధిః సంఖ్యాకులైన రైతులు రాక తప్పదు. ఆరైతులు చెప్పినట్లు యీ ప్రభుత్వము అసగా యీ ప్రభుత్వ వారలందరు నడచుకొనక తప్పదు. అప్పుడే మనము మన యజమాన్యమును నిజముగానగల్గుట, అప్పుడే ప్రస్తుత ప్రభుత్వ వారలను (తనానాకరులుగా మార్చుకొనగల్గుట. అప్పుడే మనము సంపూర్ణాధికారమును పొంది గౌరవించుట. అంతవరకుండు ఈ ప్రభుత్వములో మనకు పాటుబడి గల్గుదు. మన కెంతమాత్రము స్వాతంత్ర్యము చేపొరదు. మనకష్టములను కించు దిక్కుగల్గుదు. మనకు నిజముగా స్వరాజ్యము వచ్చిన తర్వాత ప్రభుత్వవారలు బ్రాహ్మణులుగా నున్న సేమి లేక పరదేశీయులైన రైతుల వారన్న సేమి మనము చెప్పనట్లునోరికేయవారు యేబాటియైనను సంతోషమే. ఎవరు సుచురులో యెవరు ప్రవాసములో వారి నే నాకరులుగా నియమించుకొనెదము. అప్పుడు ఆనాకరులు మనకక్కురలేరు. లోకమునంతయు పోషింపజేయుచున్న సద్వృత్తియైన మనర్థపరాకృతి మనము జేసికొను మనప్రతినిధులద్వారా ఈ ప్రభుత్వము మాత్రమే త్వనాకరులను చెప్పింట్లుండిపించుకొనెదము. కావున మనదుర్భలమునీడి స్వలాభాపేక్షాపరులైన మనవిద్యాధితుల మోసకర్తవ్యములను గమనింపక ప్రస్తుత మనకర్తవ్యమును మనమే నిర్ణయించుకొనవలయును.

మనకర్తవ్యము

ప్రస్తుత రాజకీయరంగములో మనలో విద్యాధికులు భిన్నాభిప్రాయులై పలువురు పలుమార్గములు ప్రోత్సహిస్తారు. మొన్న గయాలో జరిగినదేశీయమహాజనసభలో మన దేశీయజాతిలోని రెండుకక్ష తలపడినవి. మనదేశమునకు వర్తక స్వరాజ్యము వచ్చి మనరైతులయియునులన్నియు లోలగి మనకు సుప్రార్థమైన స్వాతంత్ర్యము అబ్బులయునంటే మనము బజాటి నుండి ప్రభుత్వవారలను ఒహిమక్కురించినంతమాత్రమున ప్రయోజనములేదు. మనము శాసనసభలకు నిలవని పేరువుచేతనే ప్రభుత్వవారలకులైనవారు నలభడుగావెల్లి ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడి స్వలాభాపేక్షాపరులై మనహక్కు స్వత్యములను దుర్బుధియొగము చేయుట తటస్థించినది గావున యీదఫా యెన్నికలలో కొందరిని శాసనసభలకు అభ్యర్థులుగా నిలిపి యీదేశములో ప్రభుత్వవారలనుకంటే ప్రవాసమునకే పలుకుబడి యెక్కువగలదని లోకమునకు చాటుటకు గానను మనకతికత్తులకు స్థానములేకుండా జేయుటకుగానన్న గలుపొంది ప్రభుత్వమువారు మనకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమిచ్చువరకు శాసనసభలలోనె నెలపలభహిష్కారోద్భవము కొనసాగింపవలయునని బోధించుచున్నవారు ఒక కక్ష వారున్నా యిది యేదానుగాని పార్టీ. రెండవకక్ష వారు యెందమాపులవంటి యీ శాసనసభలకు నిలవరాదు. అట్లునిలిచినయెడల మనదృష్టియంతయు ఈదఫామీదనే ఆధారపడుటచేత మన కాళ్ళమీదనే మనము నిలవవలయునని పరులమీద ఆధారపడక దన్న మనయదృష్టము మూలనూత్రమునకే భంగము వాటిల్లి యావత్తుకాలము యీ సభలకొరకై యే వినియోగించుటచేత మన నిర్మాణకార్యక్రమమునకున్నా మనకానవాటి క్రమమునకున్నా కొరకకలుగుగాన మనము మన యాదర్శప్రతి నిర్మాణకార్యక్రమము నందుంచి అది తృప్తికరముగా కొనసాగించుచు ఆవకాశము గలిగినప్పుడు కానవాటిక్రమము అయిటలోబెట్టి ప్రభుత్వ ప్రతిష్టకు భంగము గలుగజేసి ప్రభుత్వ నిరంతుకాయోధమును మొక్కవోడేసి యీ ప్రభుత్వమును మనకర్తవ్యముచేతను ప్రేమచేతనే లొంగకేయవలయునని బోధించు పార్టీ యొకటిన్నీ యీ రెండు పార్టీలు కలియ మహాజనసభ అందు కలిగి ప్రేమచేతనే యీ ప్రభుత్వమును లొంగదీయవలయున్న యీ రెండవపార్టీ వారి వాదమే బహుజనాంగీకారమై తీర్మానించబడెడి. స్వల్ప సంఖ్యాకుల పార్టీయైన దానుపార్టీ వారు మహాజనభావతీర్మానము నామోదించక వారి పార్టీని వృద్ధిపరచుటకుగాన దేశవందరటను తిరిగి తీర్చవలయును సంబులున్నాడు. మనదేశీయశాయకులలో రెండు కక్ష లేర్పడుట దేశానర్థదాయకముగాన యీ రెండు పార్టీలకు రాజీతుదర్శకులయై నని కొందరుపెద్దలు మొన్న పొంబాయిలో ఆఖిల భారతీయ కాంగ్రెసుస్థాయిసంఘమును కూర్చి దానుపార్టీ వారికి మనము అడ్డుపొరాదనియు ఎన్నికల సందర్భములలో మనము వోట్లనివ్వమనిగాని యియ్యవద్దనిగాని చెప్పరాదనియు తీర్మానించివారు. ఈతీర్మానమును కొన్ని రాష్ట్ర సంఘములనుకూలముగాన కొన్ని వ్యతిరేకముగాన తీర్మానించి నవి. ఇట్టి క్లిష్ట పరిస్థితులలో మన నాయకులే భిన్నాభిప్రాయులై వివిధ మార్గములు ప్రోత్సహించు సామాన్యజనల మనస్సులెంత చీకాకు పడుచున్నవో తమకందకు తెలిసిన విషయమే. ఈసందర్భములనుండి నిదరలో శాసనసభలకు

१०५

తునిఖద్దరు

తునిఖద్దరులో మొదటిసారియైన ఖద్దరు సేకరి
కావడం తెలంగాణావ్యాప్తంగా తెలుసు చేయించబడ్డది.
మొదటిసారి గోదావరి జిల్లా గారు మాటును తయారు చేయించుచు
న్నారు. ఇటీవల కర్తవ్యమును కూడా తయారుచేయించుచు
న్నారు. మొదటిసారియైన గోదావరి జిల్లానుంచి వీరిని కంపెనీ
వారు కుద్దఖద్దరును తయారుచేయించి బొంబాయికి పంపించు
చున్నారు. సేకరించు ముగ్రానుమున మొదటిసారియైన కుద్దఖ
ద్దరును తయారుచేయించుచున్నారు. సేకరించు ముగ్రానును
గోదావరి జిల్లా గారు కర్తవ్యమును కూడా తయారుచేయించుచు
న్నారు. ఈ ఖద్దరును సుమారు రెండుమాసముల క్రితము ఆర్.యి.డి.య
కాంగ్రెసు ఖద్దర్ యొక్క కర్తవ్యముగారి కైవసమున కేరళ
కుద్దఖద్దరు యొక్క గాములను దిండుచేసి కుద్దఖద్దరును ఎ
కర్తవ్యముచేసినను మేము తీసికొంటామని అభిప్రాయపడిచిరి.
అప్పుటినుండియు, మాకు ముగ్రాను గోదావరి జిల్లా గారు మా
టును యిచ్చుట మానేసినారు. అప్పుటినుండి వీరు అనుదాదా
దుకు ఖద్దరుతయారుచేయుచున్నారు. ఇంకను సేకరింప
తగిన గోదావరి జిల్లా గారు కర్తవ్యముగా తయారుచేయుచున్నారు.
సేకరించు తునిఖద్దరు నాలుగుదశలను
టుకు విచ్చాటుచేయించి నాలుగు దశలను చేయించుచున్నారు ఎంత
సామ్యము అయినను పెట్టుబడిపెట్టి పనిచేయుచుటకు వారు
కైదుకొన్నది. సేకరించుటకు పనిచేయుచున్న వారు
ముగ్రాను 15 ముగ్రానుల నాలుగు దశలను చేయించుచున్నది కర్తవ్యముగా
చున్నది. ఈ తుని కర్తవ్యమును ఒక్కొక్కరికి 15-20 దశలు
గల నాలుగున్న ఎక్కువ సంపాదించుట చాల కష్టము.
ఇట్టి అవకాశములో ఎవరున్నట్లు వారు 300-400 లు తాగు
రవాణా చేయుట చాల అక్కర్లముగా చున్నది. వీరు చేయించు
విచ్చాటున్న విషయము బాగులేవు. ఏలనగా వీరు నాలుగు
దశగా కట్టిన తీరును యిచ్చి వాళ్లవద్దకుండి 50 ముగ్రాను 10 ల
తాగు రు 6-8-0 లు వారి కొనుదెచ్చారు. సేకరించు నాలుగు
దశ 1 కి 3-8-0 లు వచ్చు ఖద్దరు మెచ్చివేసినారు. ఈ కేరళ గారు
యింత మొదటి ఖద్దరు నాలుగు దశల రు 6-8-0 లుగా
కట్టివుండి చాలాభిమానము కల్పించుచు కట్టివెట్టి అంగ
కర్తవ్యములను ఒక్కొక్కరి ఫలములలో పెట్టి అర్జీగా
తాగు తయారు చేయుచున్నారు. 18 ఫలముల అయిన కేరళ
వద్దకు రు 7-0-0 7-4-0 లు వచ్చు కట్టినారు. కేరళయిన ఖద్దరు
సేకరించు యింత నాలుగున్న కర్తవ్యముకాదేం చాలా విధియు
గ్రహణ క్రియించులో కట్టివెట్టివచ్చుట వారు అనుమానము. అను
మానముకాక వాళ్లకున్న అట్టవే తెలియించుచున్నది. సేకరించు
కర్తవ్యము సేకరించిన వారు 40, 50 తాగు సేయించుట
చాలాకష్టముగా వున్నది.

కన్న తుని సేకరించు అనేకమంది తాగు కొనుదెచ్చిన దివన్నీ
తయారుచే రు 100-0-0 లు అద్దాపు ఫలము నాలుగు ఇచ్చి
సేయించుటను దివన్నీ అనేకమంది కట్టినారు సేకరి వాళ్ల
కట్టిన సేయించుటకు వచ్చుకొనులేక సేయించులేక. ఇంకను
గొంది ఖద్దరు ప్రచారమువారు తీసిన కర్తవ్యము తీసికొని
ఎక్కువ ఎంతియును కష్టము చేసినా అంగ అంగమును 18
ఫలముల అయిన పెట్టిది కర్తవ్యము సేకరికట్టినారు
కూర్చి సేయించే విచ్చాటు చేయించి వామున కొనుదెచ్చినారు
అందరివద్దకు దిండుచే తీసికొని చేయించుతో చాలా బాగుండు
వారు అభిప్రాయము.

కొత్తం నామరాజు విశాఖపూరి,

ఖద్దరు ముగ్రాను.

1924 లో ప్యానులు జరుగవలెనని ఒకరికి ఆటలకు
పోయి గోదావరి జిల్లాకు 40000 పానులు గానలేనిది
తెలుగు మొదటి ప్రతికూల తెలియజేసినది. గోదావరి
మొదటి ప్రతికూల 1000 పానులు పార్లమెంటు సభ్యులు
20000, 17490 పానుల కచ్చిరి. కొందరు వార్తకర్త మొదటి.
(ఇచ్చి మన)

విదేశ వార్తలు

వైమానిక మహాసభ

వైమానిక నౌకలు

భారతదేశమునకు లాభములు

నాకావిమానము గంటకు 80 మైళ్లు పోవును. 20 మైళ్లు
దీక్షలకు గోదావరి లకు. 11 కన్నుల బరువుల మెయిలు కిరీ
టును గోదావరి లకు. నాకావిమానములో ప్రయాణము చేసిన వాగ
యాదలో బోర్లుకు బట్టుకలముగా మాటికి 63 మైళ్లు కాల
ము తీసివెచ్చును. ఇంగ్లాండునుండి విమానమునాడ ప్రతిదినము
ఇండియాకు కిరీటు కచ్చి కాము త్వరలో వచ్చునని భావము.
తంతరి కాభివృద్ధి తెలియజేసెను.

సామాన్య విద్యార్థి విమాన సభకు బొంబాయి ప్రభుత్వము
వారిచే ప్రతిదిన బంపబడిన కే ఎస్. కేటెగారు లిచ్చు కర్త
విద్యార్థులను సైదు అక్ ఎక్కువమను కట్టాను సంపాదించి
పరీక్షయందు ఉత్తీర్ణులైరి.

బ్రిటిషు సేనలు తురుష్కుల నరస్తు చేయుట

కాకాస్టానోపిలు, జూన్ 29:— మర్మూరా ను
ప్రముఖగర అవయాతీరును బాహుకావీరు గ్రామములో ఎవ
రో కొందరు తురుష్కులు బ్రిటిషు సేనలను గొట్టిరి. ఆ దుష్టు
ను కనుగొని బ్రిటిషు సైన్యము తురుష్కు ప్రభుత్వమువారు తీసు
కొనలేనది బ్రిటిషు సైన్యము 8 గురు తురుష్కుల ననుమించి
అరెస్టు చేసిరి.

పాను 1 కి 770000 మార్కులు విక్రయ మగుచున్నది.

ఇంగ్లాండులో స్ఫోటకము

లండన్, జూన్ 29:— దేశములో స్ఫోటకము వ్యాపించు
టకు ఈ అంతుకొనుచున్నది. సేకరించు కర్తవ్యమును కట్టినారు
గోదావరి జిల్లా గారు కర్తవ్యమును అంగ అంగమును తెలియ
జేసి మొదటిసారి. గర సంవత్సరము 978 మంది స్ఫోటకము
సేకరిసినది. ఈ పాను 955 మంది కట్టినారు. కాని ఎవరును చని
పోలేదని. మాటికి 28 మంది కట్టినారు బీకాను సేయించుట విచార
రకు మనరి. స్ఫోటకము ఎన్నటికిని రాకుండ అందరికీ బీకా
ను సేయించుకొని తెలియజేసిరి.

బవేరియా దుస్థితి

ప్రధానమంత్రి వార్తావ్యయనకు దిగవలెననుట

బ్రెస్లెన్ లో విశేషము ముగిసినది ఇట్లు ప్రాయము
చున్నారు:— పిల్లికెట్టు చాల క్రమముగా గాని చురు
చున్నారు. పాపావేమను వాగ్దామించుకొనిరి. యూరపును వీధు
లలో చాలా గొట్టుచున్నా గాయ ఇంకను పోలిచువారికి సా
మ్యము వారకుల తేదీయి తెలియించుచున్నది. ఇట్లు వచ్చు
పూర్వముగా కొలది గుడిగి. వారిని విచారించుటల
ము వారు కట్టి పాటులు పాటులు ఇచ్చింది
తెలుసుచున్నారు. అందుచే వీరిని ఆ హోటలులలో బంధించిన
వారు వెదకగొట్టెను. మరొకరి వ్యవస్థను వీరి సహాయము నిమి
త్తము కచ్చిరి. మరల వీరు తిరుస్థానముల వాగ్దామించుకొనిరి
కర్తవ్యమును మరల వాగ్దామించుటకు వ్యవస్థమును పూర్వతె
నని బవేరియా ప్రధానమంత్రిను పోలి మొదలుచుచున్నారు.

మోహిని తెలము

కిరీటులములు కల సీసా 1-1 అలాలు 0-12-0 ముగ్గిరి.
అమ్మతాంజనం దీపో బొంబాయి-మద్రాసు.

చెన్నపురి బజారుధరలు

జూలై 3-వ తేది మంగళవారము

(1) ధాన్యములు

దిండిలు రు 1-కి	రు 45-0-0	మొదలు	55-0-0	మొదలు
బియ్యము	బస్తాలు	మొదలు	55-0-0	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు

(2) పప్పు ధాన్యములు

కొండాపురం	బస్తా 1-కి	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు

(3) నూనె వస్తువులు

మొదలు	బస్తా 1-కి	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు

(4) చిల్లర వస్తువులు

మొదలు	బస్తా 1-కి	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు

(5) ఇనుము

మొదలు	బస్తా 1-కి	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు

(6) లోహములు

మొదలు	బస్తా 1-కి	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు

(7) కంగులు అలిజరైను

మొదలు	బస్తా 1-కి	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు	మొదలు

మహాకాళిభస్మము

డబ్బీ 8 అలాలు, 6 డబ్బీలు రూ 2-8-0
గారికిని చెడిపోయెద, గాజుడబ్బీలో ప్రవహించి యు
న్నది. కొందరు భక్తులు సీక్రెట్ విక్రయకర్తలకి తెలుసుక
కుట్టెకగాచి యెండరిచ్చిన యెడల చెండు నిమగ్నములో
అవి పులులు గానిపోవును. చక్కముకు నలుపుగాని మరల
చెండుగాని కల్లును.

రాయల్ పండ్లపాడి

డబ్బీకి 12 డబ్బీలు రూ 2-0-0
పండ్లకు ముక్కుకరత తెల్లగాచేసి చిక్కిన గట్టికర
కు. పిల్లు, రక్తము, దుర్వాదులతోగట్టును.

చుండు తెలము

సీసా 8 అలాలు, పోస్టుఖర్చు 5 అలాలు
మహాను నాలుగు రెండు మందు పోనివారి ఇది
చాలా ప్రశస్తమైనది. వీరిని అందుదాకు దివములు ఉత్తర
విషములకు చుండు నిర్మాణముగా నిర్మించును.
విజ్ఞాపించుచున్న మెలూపూరు, మహారాష్ట్ర.

EVERYTHING for Aerated Water Manufacturers.

విరియే పె డ్ వాటరును
తయారు చేయునట్టి వారికి అవసరమైన వస్తువు లన్నిటికిని
ఈ దిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలెను.
Write to: Agent, Messrs. Barnett & Foster, VIZAGAPATAM.

Printed and compiled by A. Engelwirth Ave, corner of the Audubonpark tower road, 0 - 7 Johnson, Betty Street, N.Y.C.